

...wczoraj

dziś

jutro...

Wtedy nie zdołali go poruszyć

Jeszcze w ciągu wojny Amerykanie — zarówno rząd, jak i przedstawiciele wielkiego kapitału — przygotowując grunt pod przyszłe rządy w Niemczech, weszli w porozumienie z przebywającymi w Stanach Zjednoczonych na emigracji niemieckimi działaczami „Centrum” katolickiego z b. kanclerzem Brüningiem na czele. Podobnie partia, na którą stawiali od początku Anglicy była SPD (socjaliści Schumachera). Wiadomo, że kierownictwo tej ostatniej to w znacznej części starzy agenci Intelligence Service, tak jak „chrześcijańska demokracja” jest domeną wpływów amerykańskich. Skoro zaś i Anglia w końcu uległa całkowicie wpływom amerykańskim, pupile amerykańscy w Niemczech wzięli ostatecznie górę — zresztą w doskonałej harmonii z ustepliwą SPD — co uzewnętrzniało się w wyborze dr Pündera na premiera Bizonii. Ale dr Pünder, b. minister w rządzie Brüninga i jego stały współpracownik, miał tylko przygotować grunt dla powrotu samego wielkiego bonzy „Centrum”. O tym mówiło się od dawna. Obecnie Brüning przybywa do Niemiec i ma wznowić jawną działalność polityczną od wizyt w Kolonii w tym samym czasie, kiedy bawić tam będzie „szara eminencja” Watykanu — msgr Montini.

Znany publicysta francuski Pertinax, omawiając te sprawy na łamach dziennika „France Soir” przypomina, że właśnie Brüning — „nacjonalista niemiecki najczystszej krwi” — w 1931 r. odrzucił propozycję francuską udzielenia Niemcom pomocy finansowej w zamian za gwarancję dla granic Polski i Czechosłowacji oraz zaprzestania w 1932 r. płacenia odszkodowań wojennych. „Dziś Anglicy i Amerykanie w podejrzanej grze przeciwko Związkowi Radzieckiemu chcą liby posługiwać się Niemcami zachodnimi, Niemcami katolickimi. Brüning znajduje łatwe zatrudnienie. Episkopat niemiecki i Stolica Apostolska przyłączają się z zapalem do polityki Anglo-Amerykanów wymierzonej przeciwko Związkowi Radzieckiemu”. Pertinax pisze w końcu, że niedawny list papieski do biskupów niemieckich był najwidoczniej przyzwyczajką do tej akcji i przypomina, że papież występuje teraz w obronie „uciśnionych” Niemców, chociaż w 1939 r. nie zabrał głosu w obronie Polski. „Ci, którzy reprezentowali Francję przy Stolicy Apostolskiej na jesieni 1939 r. mogą zaświadczyć, że prosili o to papieża, lecz nie zdołali go poruszyć” — stwierdza Pertinax.

O prawo młodzieży

HASŁO „MŁODZIEŻY! ŁĄCZ SIĘ W WALCE O POKÓJ I LEPSZĄ PRZYSZŁOŚĆ” będzie zasadniczą treścią Międzynarodowej Konferencji Młodzieży Pracującej, która została zwołana na dzień 8—18 sierpnia br. do Warszawy przez Światową Federację Młodzieży Demokratycznej. Hasło to, jak i sama Konferencja, naberą szczególnego znaczenia w okresie kiedy rozpoczyna działalność „plan Marshalla”, powodując groźbę dalszego wzrostu bezrobocia, w krajach bezpośrednio i pośrednio podporządkowanych imperialistycznej polityce amerykańskiego kapitału.

Dlatego też pierwszy punkt porządku dziennej konferencji warszawskiej obejmuje problem walki o pokój i niepodległość narodową przeciwko imperializmowi, jako zasadniczy warunek zwycięstwa młodzieży robotniczej w walce o jej prawa.

Raporty SFMD obrazują dokładnie uposiedzenie młodzieży pracującej w państwach kapitalistycznych. W krajach kolonialnych wyrzysk i nędza młodzieży pracującej przypomina czasy niewolnictwa.

Wobec tych i podobnie wstrząsających faktów konferencja warszawska zajmie się m. in. także problemem walki o zniesienie robocizny małoletnich, o rozwój prawodawstwa społecznego i ochronę zdrowia młodzieży pracującej.

Akcja oszczędnościowa Rządu przyniosła 130 miliardów zł

Imponujące wyniki, spowodowane są przede wszystkim przeobrażeniami ustrojowymi, które wyzwały pracę — podstawę bogactwa narodowego — z kapitalistycznego systemu wyzysku i oparły na niej nową gospodarkę — demokratyczną. Nikły dopływ kapitałów zagranicznych skazywał nas na oparcie się w odbudowie prawie wyłącznie na siłach własnych, albowiem cena, za którą mogliśmy uzyskać pomoc Zachodu, a mianowicie: wyrzeczenie się zmian ustrojowych, była ceną, której zapłacić świadomie nie chcieliśmy.

Nasz plan gospodarczy jest planem dynamicznym, który w toku wykonywania jest ciągle doskonałony. Konkretnym wyrazem tego jest program państwowej akcji oszczędnościowej na 1948 r., ustalony dwiema uchwałami Rady Ministrów z 12 czerwca i 24 lipca br. Program ten stanowi zmiany i korektywy dla ustalonych pół roku temu planów finansowych i gospodarczych, a mianowicie państwowego budżetu bieżącego, planu sfinansowania inwestycji, planów finansowo-gospodarczych przedsiębiorstw państwowych i banków, budżetów związków samorządu terytorialnego, ubezpieczeń społecznych, spółdzielczości i instytucji społecznych i zamyka się kwotą 130 miliardów zł. Na kwotę tę składają się oszczędności w wydatkach w gospodarce państwowej i społecznej w kwocie 22,2 miliarda, wzrost w dochodach w kwocie 69,4 miliarda oraz dodatkowe efekty finansowe przedsiębiorstw obu sektorów w kwocie 38,5 miliardów.

OSZCZĘDNOŚCI I WZROST DOCHODÓW

Większość zamierzonej akcji oszczędnościowej przypada na gospodarkę państwową i wynosi 109,1 miliarda. Na sumę tę składają się: oszczędności w wydatkach budżetu państwowego 5,8 miliarda, wzrost dochodów z podatków i monopolu 45,8 miliardów, wzrost innych dochodów budżetowych 13,4 miliarda, oszczędności w dotychczasowym planie inwestycyjnym 8,2 miliardów, wzrost rentowności przedsiębiorstw państwowych i banków 35,9 miliarda.

Wyniki akcji w ramach sektora społecznego wyrażają się również poważną cyfrą 21 miliardów.

Ta poważna kwota 130 miliardów zł nie jest wynikiem jednego i jednorodnego t. zw. zabiegu finansowego. Odwrotnie, jest to rezultat wielu tysięcy zabiegów technicznych i gospodarczych i kilkuset poszczególnych planów całej gospodarki państwowej i społecznej w ramach i według wytycznych zamierzonej przez komitet uchwały z dnia 19 maja br. akcji oszczędnościowej. Całość została przepracowana i skoordynowana przez powołaną przez radę ministrów komisję oszczędnościową Skarbu Państwa, działającą przy ministrze skarbu.

CELE AKCJI

Przed wojną pojęcie oszczędzania identyfikowało się w pojęciu szerszej opinii z gromadzeniem indy-

W Prezydium Rady Ministrów odbyła się konferencja prasowa, na której Minister Skarbu, Konstanty Dąbrowski, naświetlił program rządowy popularyzowania akcji oszczędnościowej w 1948 r. Minister Skarbu stwierdził, iż gospodarstwo narodowe Polski po trzech latach swego istnienia może poszczycić się poważnym dorobkiem, czego wymownym dowodem jest otwarta ostatnio Wystawa Ziem Odzyskanych we Wrocławiu. Treść wypowiedzi min. Dąbrowskiego podajemy obok.

widualnych rezerw finansowych. W systemie gospodarki mieszczańskiej, kapitalistycznej, proces oszczędzania znajdował wyraz przede wszystkim w gromadzeniu płynnych rezerw pieniężnych jako akumulowanej nadwartości przez klasę kapitalistów, stanowiąc element władzy i rezerwę osobistego bezpieczeństwa.

KONSTANTY DĄBROWSKI
Minister Skarbu

stwa i wygody. W gospodarce demokracji ludowej, zjawisko to nie zachodzi.

Program oszczędnościowy, który sobie zakresiliśmy, ma na celu poprzez lepsze, tańsze i sprawniejsze gospodarowanie w dotychczasowym zakresie zmobilizować dodatkowe środki w okresie operacyjnym 1948 r. na te cele i zadania, które bądź wyloniły się w toku działania, bądź też wymagają intensyfikacji już w toku akcji. Stąd też mobilizowane w ramach niniejszej akcji środki pieniężne używane są prawie niezwłocznie na cele, wynikające z konkretnych planów gospodarczych i finansowych, podczas gdy w gospodarce kapitalistycznej rezerwy niejednokrotnie uruchomione były dopiero w miarę możliwości dobrego zysku i uniknięcia ryzyka osobistego.

Cele, na które mają być użyte 130 miliardów zł akcji oszczędnościowej, wymienione są w uchwałach Rady Ministrów, a mianowicie: dla sektora państwowego: 1) zapew-

Prymicje egzotycznego kapłana

Indianie północno amerykańscy, to lud wymierający. Od wielu dziesiątków lat ludność indiańska Stanów Zjednoczonych stanowi znikomą mniejszość, nie odgrywając żadnej roli w życiu tego kraju. Podobnie jest w Kanadzie, a tylko w Meksyku odsetek ludności indiańskiego pochodzenia jest znaczny i bierze ona aktywny udział w życiu społecznym. W Stanach Zjednoczonych dopiero teraz pierwszy Indianin czystej krwi wyświęcony został na kapłana katolickiego. Na zdjęciu wieloletni ksiądz John Joseph Brown — inaczej Kisistaki — Pół z plemienia Czarnych Stóp — po prymicjach udziela błogosławieństwa swym współplemieńcom.

Domagamy się zwrotu złota i repatriacji dzieci

W Polskiej Misji Wojskowej odbyła się dn. 27 bm. konferencja prasowa, na której sekretarz Misji płk. Meller omówił sprawę dalszego wzrostu rewizjonizmu niemieckiego w sprawie żądania Polski repatriacji dzieci polskich, przebywających jeszcze w Niemczech oraz rewindykacji złota polskiego. Płk. Meller poruszył również sprawę nie wydania dotychczas na żądanie władz polskich, zbrodniarzy niemieckich odpowiedzialnych za spalenie Warszawy — generałów SS von dem Bacha i Reinefahra.

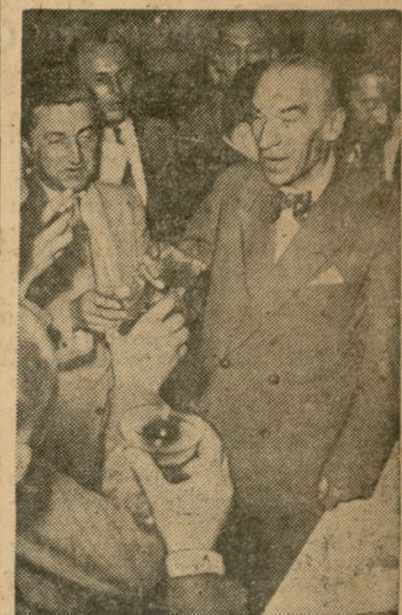
Mówca przypomniał sprawę byłych generałów SS von dem Bacha i Reinefahra. Rzecznik Polskiej Misji Wojskowej stwierdził, że władze amerykańskie odmówiły wydania obu zbrodniarzy niemieckich, odpowiedzialnych za zniszczenie Warszawy i gwałty, dokonane na powstańcach i ludności cywilnej rzekomo z tego powodu, że są oni im potrzebni. Wobec tego, że termin ekstradycji zbrodniarzy wojennych upływa we wrześniu br., władze polskie zwróciły się o czasowe wydanie, obu generałów SS-owskich, zobowiązuć się do odesłania ich z powrotem do strefy amerykańskiej, niezależnie od wyroków, jakie przeciwko nim zapadną. Władze amerykańskie odpowiedziały odmownie również i na tę propozycję władz polskich.

Płk. Meller oświadczył dalej, iż władze amerykańskie kilkakrotnie odmówiły zwrotu Polsce złota, zrabowanego milionom Polaków zamordowanych w obozach koncentracyjnych. Złoto to, które znajdowało się w Banku Rzeszy, zostało następnie przewiezione do Frankfurtu i skonfiskowane przez władze amerykańskie.

Płk. Meller wskazuje, że samoloty amerykańskie przewożą ostatnio codziennie złoto niemieckie z Frankfurtu do Anglii, gdzie ma ono ulec przetopieniu. Wartość tego złota wynosi około 15 milionów funtów szterlingów.

Ostatnim zagadnieniem poruszonym na konferencji, była sprawa repatriacji dzieci polskich, wciąż jeszcze przebywających w Niemczech. Rzecznik misji stwierdził, że zawiła i przewlekła procedura wydawania dzieci polskich, co do których pochodzenia nie ma żadnej wątpliwości, nasuwa podejrzenia, że istnieje zamiar pozostawienia ich w Niemczech. Z sytuacji tej — jak podkreślił płk. Meller — jest tylko jedno wyjście, a mianowicie natychmiastowe repatriowanie dzieci, których polskie pochodzenie zostało rozpoznane, oraz wzmocnienie akcji poszukiwania dzieci, których dziesiątki tysięcy ukrywano są jeszcze przez różne rodziny niemieckie.

„Szampańskie” przyjęcie

Nowy premier francuski André Marie stara się zabiegać o względy społeczeństwa. Zaczął od dziennikarzy, których podejmował na pierwszej konferencji prasowej — szampańskim. Mina premiera świadczy jednak o tym, że szampańskie nie poprawiło jego humoru. A może któryś z dziennikarzy zadał mu właśnie kłopotliwe pytanie?

WAGA PROGRAMU

W wyniku akcji oszczędnościowej należy ogólnie stwierdzić, że nie ulegnie redukcji żadne z początkowych zamierzeń akcji państwowej lub społecznej, natomiast dążyć się jedynie będzie przez realizację akcji oszczędnościowej do potaniaenia kosztów, a to w drodze usuwania przerosłów i nadużyć oraz osiągnięcia sprawniejszego wykonawstwa w dziedzinie organizacji.

Jednym z najważniejszych źródeł wydatkowych jest fundusz płac, który na przestrzeni obecn. roku wzrasta znacznie, a to na skutek wzrostu zatrudnienia oraz podwyżek płac, które dokonywane stale i wielotorowo, nie są widoczne w takim stopniu, jakby to było przy jednorazowej reformie.

Tegoroczny program akcji oszczędnościowej to nie tylko sprawa dalszego rozwoju. Równocześnie jest to nowe obliczenie bilansu równowagi finansowej tj. sfinansowania dotychczasowych i zamierzonych akcji bez uciekania się do kredytu inflacyjnego.

Dlatego też waga tego programu i waga jego wykonania są wielkie. Nie należy jednak sądzić, że realizacja tego programu to tylko sprawa prac rządu i aparatu państwowego. Naród jest dziś właścicielem środków produkcji, a stosunek pomiędzy aparatem, kierującym pracami gospodarczymi i aparatem wykonującym produkcję jest stosunkiem ścisłej współpracy ludzi, należących do jednej i tej samej klasy robotniczo-chłopskiej.

Podstawą naszego dobrobytu jest praca i oszczędne gospodarowanie dochodem społecznym, toteż zagadnienia wydajności pracy i oszczędności gospodarczej nie schodzą z porządku dziennego prac rządu, czego wyrazem jest uchwalony program oszczędności na 1948 r.

Niezgodność między oświadczeniami i faktami polityki Stanów Zjednoczonych

wykazuje nota Rządu Polskiego do USA

Warszawa, 31 lipca (PAP). Na notę polską w sprawie uchwały konferencji londyńskiej odnośnie Niemiec, złożoną przez ambasadora R. P. w Waszyngtonie dnia 18 czerwca 1948 w Departamencie Stanu, rząd polski otrzymał odpowiedź, którą podajemy w streszczeniu:

Rząd Stanów Zjednoczonych usiłuje dążyć do osiągnięcia czteromocarstwowego porozumienia w sprawie Niemiec. Ponieważ wysiłki te pozostały bezskuteczne w następstwie stanowiska Związku Radzieckiego, przeto rząd Stanów Zjednoczonych czuje się uprawnionym do porozumienia się z poszczególnymi mocarstwami, okupującymi Niemcy. Rząd Stanów Zjednoczonych podziela pogląd rządu polskiego, że zasoby Niemiec winny być użyte dla odbudowy całej Europy, a nie tylko jej części.

Rząd Stanów Zjednoczonych starał się też stworzyć warunki, sprzyjające utworzeniu demokratycznego państwa niemieckiego, które by było zdolne pomóc w odbudowie zniszczonych krajów europejskich bez zagrożenia bezpieczeństwu innych narodów. Rząd Stanów Zjednoczonych nie dążył do podziału Niemiec ani Europy i ubolewa nad obecnym stanem podziału Niemiec.

Odmowa niektórych krajów, łącznie z Polską, uczestniczenia w planie odbudowy Europy, ograniczyła możliwość zastosowania tego planu w stosunku do tych krajów.

Ograniczenie zastosowania tego

planu tylko do zachodnich Niemiec, nie odpowiada życzeniu Stanów Zjednoczonych. Fakt jednak, że usiłowania Stanów Zjednoczonych, zmierzające do odbudowy Europy zostały ześrodkowane w zachodniej Europie łącznie z zachodnimi Niemcami, jest wynikiem stanowiska niektórych krajów europejskich, które nie przystąpiły do planu.

Stany Zjednoczone, które dwukrotnie były wciągnięte w wojnę z Niemcami, są żywo zainteresowane w zapobieżeniu nowej agresji niemieckiej. Moment bezpieczeństwa został uwzględniony w naradach londyńskich. Uchwały londyńskie dzięki postanowieniom w sprawie Zagłębia Ruhry i problemu bezpieczeństwa, stawiają środki przeciw odbudowie niemieckiego potencjału gospodarczego dla celów agresji.

Zdaniem rządu Stanów Zjednoczonych program odbudowy i Niemiec zachodnich nie wyłącza możliwości stosunków handlowych z wschodnią Europą, lecz przeciwnie dąży do popierania takich stosunków dla ogólnego dobra. Zastrzeżenia rządu polskiego co do niedostatecznego uwzględnienia w programie dla zachodnich Niemiec interesów krajów, które najbardziej ucierpiały w następstwie agresji niemieckiej i protest rządu polskiego przeciw pominięciu czteromocarstwowego mechanizmu, winny być, zdaniem rządu Stanów Zjednoczonych skierowane pod adresem innego mocarstwa, niż Stany Zjednoczone.

Odnosi się to w szczególności do spraw bezpieczeństwa, które — jak już wyżej wspomniano — mają dla narodu polskiego, sąsiadującego z Niemcami, tak istotne znaczenie, i których — zdaniem rządu polskiego — nie można oderwać od problemu demokratyzacji narodu niemieckiego. Odnosi się to dalej do sprawy kontroli produkcji ciężkiego przemysłu i zapobieżenia odrodzeniu supremacji gospodarczej Niemiec i ich dominującej roli w Europie.

Wobec łączenia w nocie rządu Stanów Zjednoczonych sprawy uchwały konferencji londyńskiej z E. R. P. (skrót ten oznacza t. zw. plan Marshalla), rząd polski musi stwierdzić, że plan ten jest oparty na inicjatywie jednego tylko państwa i nie może być związany z likwidacją stanu wojny z Niemcami, jak również nie może wpływać na kompetencje, zastrzeżone organom powołanym zgodną wolą mocarstw dla uregulowania problemu niemieckiego. Rząd polski nie może zgodzić się z poglądem, jakoby plan ten stał się czynnikiem decydującym w załatwieniu tych problemów, które regulują inne układy międzynarodowe o parte na poszanowaniu wzajemnych praw. Takie postawienie sprawy musi prowadzić do jednostronnego naruszenia wiążących umów międzynarodowych, czego wyrazem są uchwały konferencji londyńskiej i ich konsekwencje.

W tym stanie rzeczy dziwną się wydaje propozycja skierowania protestu pod adresem innego rządu. — Protest skierowany jest właśnie do tych rządów, które stosują i popierają politykę jednostronnych faktów ze szkoda innych uprawnionych państw, a w szczególności krajów, które najbardziej w ostatniej wojnie ucierpiały.

Dlatego też rząd polski podtrzymuje swój protest wyrażony w nocie z dnia 18 czerwca 1948 r. przeciwko decyzjom konferencji londyńskiej trzech mocarstw.

Amerykanie wstrzymują wyroki śmierci

Waszyngton, 31 lipca (P). Amerykański sekretarz armii — Royall podał do wiadomości, że wydano rozkaz wstrzymania wszystkich wyroków śmierci, wydanych przez amerykański trybunał wojskowy w Dachau na hitlerowskich zbrodniarzy wojennych. Z USA wysłano do Dachau grupę sędziów, którzy mają przeprowadzić śledztwo w związku ze stwierdzonymi rzekomo „niedokładnościami” w procesach.

Dwie katastrofy lotnicze

Londyn, 31 lipca (P). Jak donosi Agencja Reutera z Szanghaju, 19 osób zginęło w katastrofie lotniczej w miejscowości Tsinqtao (chińska baza morska). Samolot rozbił się od razu po starcie.

Druga katastrofa lotnicza wydarzyła się w Buenos Aires, kiedy samolot usiłował lądować w czasie gwałtownej burzy. Samolot, typu Sandrinham, wiozący 18 pasażerów i 5 osób obsługi, z nieustalonych jeszcze przyczyn stanął w płomieniach tuż przed zetknięciem się z ziemią. Według dotychczasowych danych 16 osób straciło życie.

◆ Znana śpiewaczka murzyńska, Józefina Baker i jej małżonek, dyrygent orkiestry jazzowej, Bouillon, zostali przyjęci przez papieża na specjalnej audiencji.

Polityka de Gaulle bez de Gaulle'a

André Marie łamie tradycje parlamentarne

Paryż, 31 lipca (P). Na wniosek premiera André Marie Zgromadzenie Narodowe 389 głosami przeciwko 191 i przy 49 wstrzymujących się postanowiło — wbrew tradycji parlamentarnej — odroczyć dyskusję nad interpelacją deputowanego komunistycznego Billoux w sprawie składu nowego rządu.

W kulaarach Zgromadzenia Narodowego, wyrażany jest pogląd, że wynik głosowania nie może być uważany za udzielenie wotum zaufania rządowi. Decydujące znaczenie będzie miała debata w Zgromadzeniu nad projektami finansowymi ministra Reynaud.

Dep. Billoux ostro zaprotestował przeciwko wnioskowi André Marie odroczenia debaty nad jego interpelacją.

Wiemy — powiedział Billoux — że dekrety ministra Reynaud będą skierowane przeciwko ludowi. Czas trwania pracy zostanie przedłużony. Przygotowuje się nowy zamach na ubezpieczenia społeczne. Zamierza się przeprowadzić masowe zwalnianie urzędników. Klasy średnie zostaną prawdopodobnie obciążone nowymi podatkami. Jednym słowem obecny rząd będzie kontynuował politykę rządu poprzedniego, tylko w gorszym wydaniu.

Stwierdzając, iż nowy rząd obrał drogę nędzy i podporządkowania Francji imperializmowi obcemu, Billoux podkreślił, że Marie zamierza uprawiać politykę Gaullistów bez de Gaulle'a, ułatwiając mu tym samym grę polityczną.

Protestując przeciwko niedopuszczeniu do kierowania losami państwa francuskiego partii komunistycznej, reprezentującej 1/3 część narodu, Billoux stwierdza w konkluzji, że partia komunistyczna wraz z masami ludowymi dążyć będzie do jak najszybszego obalenia rządu, po-

wstałego pod znakiem dekretów i kapitulacji.

Paryż, 31 lipca (P). Z całej Francji napływają w dalszym ciągu protesty przeciwko rządowi André

Marie, utworzonemu z udziałem Reynauda i Bluma.

Największa organizacja Ruchu Oporu — „Bojownicy Wolności” — wystosowała list otwarty na ręce premiera Marie, piętnując udział Reynauda w rządzie. Przedstawiciele Ruchu Oporu podkreślają, że uczynią wszystko, aby nie dopuścić do powrotu ludzi z okresu kłeski, którzy by mogli ściągnąć na Francję nowe upokorzenia.

Rząd francuski odpowiada za katastrofę w Ludwigshafen

Miejsce katastrofy oddzielone od świata

Paryż, 31 lipca (A). Poseł komunistyczny Buard oskarżył wczoraj w Radzie Republiki rząd francuski o odpowiedzialność za katastrofę w „Badische Anilin- und Sodawerke” w Ludwigshafen.

Stwierdził on, że rząd francuski nie wykonał postanowień poczdamskich, dotyczących demontaży fabryk przemysłu wojennego i oskarżył mocarstwa zachodnie o politykę przygotowywania w Niemczech zachodnich arsenału dla celów wojny imperialistycznej.

Ludwigshafen, 31 lipca (A). Przyczyny katastrofy w Ludwigshafen nie zostały do tej chwili urzędowo wyjaśnione. Na podstawie zarządzeń francuskich, cały ten teren objęty wybuchem został hermetycznie zamknięty. Kiedy jeden z dziennikarzy robił notatkę o gryzącym zapachu dymu w pobliżu miejsca wybuchu, patrolujący oficer francuski po przeczytaniu treści kartki, podał jej na drobne kawałki. Dwóch innych

dziennikarzy, którzy kilkakrotnie próbowali przedostać się przez kordon, celem napisania relacji o wyglądzie terenu po katastrofie, zostało aresztowanych.

Oficjalny rzecznik francuski podał do wiadomości, że francuski zarząd wojskowy wyznaczył komisję dla przeprowadzenia śledztwa w sprawie wybuchu.

Prasa niemiecka o katastrofie

Berlin, 31 lipca (P). „Neues Deutschland”, pisząc o katastrofie w Ludwigshafen wyraża przekonanie, że w fabryce produkowano wybuchowe niebezpieczne produkty, wbrew rozporządzeniom układu poczdamskiego. „Ponieważ decyzje poczdamskie o parte są na znanych układach 4-mocarstwowych — pisze gazeta — uważamy za zrozumiałe, że zostaną wszczęte dochodzenia 4-mocarstwowe”.

EDMUND OSMANCIK

Trzy lata Poczdamu (II)

Ciężar okupacji

Zwycięzcy rozpoczynając po konferencji Poczdamskiej, określonej układem pracę okupacyjną, stanęli przed zadaniem pozornie beznadziejnym. Na 64 miliony mieszkańców, prawie każdy Niemiec w wieku lat 7—65 był w jakiejś organizacji hitlerowskiej. Przymusowo, czy dobrowolnie, to obojętne. Przez 13 lat obojętności każdy oddychał atmosferą hitlerowską, świadomie czy podświadomie przyjmował pojęcia hitlerowskie o świecie i innych narodach. Milion przeszło okupantów czterech różnych narodowości zetknęło się po raz pierwszy z narodem niemieckim z bliska.

Te setki tysięcy cudzoziemców to nie byli zawodowi psycholodzy, lekarze dusz, czy po prostu pedagodzy. Nie, To byli żołnierze, którzy musieli opuścić swój dom i walczyć, a następnie jako okupanci Niemiec pozostawać poza swym rodzinnym domem, mimo, że wojna już się skończyła. A wszystko to z przyczyny szaleńczego narodu niemieckiego. Nienawiść, pogarda, odraza, w najlepszym razie niechęć lub lekceważenie, to były uczucia, które w pierwszym roku okupacji przeważały w

masie okupantów. Marząc o demobilizacji zwycięskie wojsko nie mogło być wychowawcą Niemców.

Zwyczajna różnica w pojmowaniu świata między zwyciężonym a zwycięzcą pogłębiła została chałsem myśli i moralnym upadkiem narodu okupowanego. Okupacja wojskowa jest w takich wypadkach najgorszą metodą wychowawczą. Rzeczywistość niemiecka potwierdziła tę prawdę stokrotnie.

Okupacja była jednak złem koniecznym. Błąd 1918 roku pozostawienia Niemcom możności utrzymania nadal u wpływu tych warstw, które wpędziły Niemcy w katastrofę wojny, nie mógł się powtórzyć. Jeżeli chce się Niemiec pokojowych, należy zmusić Niemców do radykalnego usunięcia od władzy tych wszystkich, którzy w oparciu o przemysł i wielkie majątki ziemskie nigdy, nawet przegrywając wojny, nie zaznali głodu i nędzy, choć głód i nędzę szerzyli w narodzie własnym i w narodach innych.

Zadaniem okupacji było dokonanie tych radykalnych cięć, na które naród niemiecki nie potrafił się zdobyć ani w roku 1918, ani w roku

1945. Okupacja od początku pomyślana była, jako coś przejściowego. Nie była ona zabezpieczeniem pokoju, lecz narkozą podczas zabiegu chirurgicznego, usuwającego ogniska choroby wojennej Niemców.

Im szybciej zabieg ten byłby wykonywany, tym szybciej mogłaby się skończyć okupacja, a jej miejsce zająć już tylko Rada Kontrolna Narodów Zjednoczonych, przy czym w równym stopniu nacisk byłby położony na słowo „kontrola” jak „rada”. Celem układu poczdamskiego nie było bowiem zniszczenie, ani niewolenie Niemców, lecz uzdrowienie narodu niemieckiego, umożliwienie mu powrotu do rodziny narodów miłujących pokój. Stworzenie takich warunków, w których naród niemiecki stałby się odpowiedzialny za swoje czyny. Boć tylko poczucie odpowiedzialności wychowuje ludzi i narody.

Ideał pruski czy hitlerowski czynił z Niemców nieodpowiedzialną masę, ugniataną przez cieniutką warstwę zawodowych „fuchrerów”. Okupacja utrzymywała w nieskończoność utrzymywałaby w nieskończoność nieodpowiedzialność masy narodu niemieckiego. To byłby absurd. Zwycięzcy układem poczdamskim wytyczyli drogę dla okupacji: radykalnymi reformami zmusić cały naród niemiecki do wzięcia odpowiedzialności za swoje przyszłe dzieje.

Niestety, stało się inaczej. Nie wszyscy okupanci — z różnych przyczyn — zdobyli się na przeprowadzenie radykalnych reform w swoich strefach okupacyjnych. Odwołanie reform sprzyja natomiast powtórzeniu się błędów 1918 roku. Wówczas socjaldemokracja niemiecka, mając możność całkowitego wypełnienia swego erfurckiego programu, poszła na kompromis z tymi, których zwalczała. Tak ocalała ciężka kapitał niemiecki, a z nim cały aparat rządzący pruski. To samo zjawisko w latach 1946—48 zaczęło występować w Niemczech zachodnich, z tą tylko różnicą, iż tym razem władza nieograniczona spoczywała w rękach okupantów, ci zaś, z każdym miesiącem łagodząc radykalizm uchwał poczdamskich, umożliwili utrzymanie starych wpływów tym samym ludziom, którzy dwukrotnie popchnęli Niemcy do wojny. Wystarczyło przejrzeć listę nazwisk ludzi, kierujących gospodarką niemiecką w Niemczech zachodnich, aby zrozumieć, jak cały sens okupacji został tam zagubiony.

W tej sytuacji nieporozumienia między okupantami Niemiec musiały oczywiście wzrastać, ku radości Niemców, na pewno nie rozumiejących swojej moralnej i społecznej klęski.

Różnica zdań stawała się coraz ostrzejsza, im bardziej mocarstwa

zachodnie odchodziły od zasad układu poczdamskiego. W listopadzie 1947 roku ministrowie spraw zagranicznych 4 mocarstw, obradujący w Londynie nad przygotowanym traktatem pokojowym dla Niemiec, rozeszli się bez ustalenia terminu następnej rozmowy. Tym samym okupacja Niemiec została przedłużona bezterminowo.

Najwyższą władzą Niemiec pozostała Sojusznicza Rada Kontroli, lecz też tylko teoretycznie, bowiem od marca 1948 r. Rada nie jest zwołowana na posiedzenia codziennie, a zatem faktycznie nie wykonuje swych funkcji. Niemcy jako całość przestały być rządzone przez kogokolwiek. Poszczególne tylko strefy rządzone są przez swych okupacyjnych gubernatorów.

Po trzech latach Poczdamu okupacja Niemiec stała się ciężarem dla okupantów, celu natomiast swego w stosunku do całego narodu niemieckiego nie spełniła.

„Nie zastąpiłbym na to, aby mnie brano poważnie, gdybym twierdził, że w Niemczech idea demokratyczna zapuściła korzenie” — oświadczył w r. 1948 głównodowodzący wojsk okupacyjnych ameryk. gen. Clay.

Co więcej, Niemcy stały się nieśluszanym obciążeniem międzynarodowych stosunków w Europie i świecie.

Najęższe mózgi świata spotkają się we Wrocławiu

Prasa francuska o Światowym Kongresie Intelktualistów

Londyn, 31 lipca (P). Na Światowy Kongres Intelktualistów we Wrocławiu wyjedzie z Wielkiej Brytanii 40-tu uczonych, pisarzy i artystów. Wśród brytyjskich uczestników Kongresu widnieją najwybitniejsze nazwiska, znane nie tylko w Wielkiej Brytanii, lecz i na całym świecie.

Zapowiedziany jest udział m. in. następujących osób: przedstawiciel królewskiego Towarzystwa Nauk, słynny fizjolog — John Boyd, sekretarz związku pracowników naukowych w Wielkiej Brytanii — Roy Inner, b. szef sekcji naukowej UNESCO i b. doradca naukowy przy rządzie chińskim — Needham, wybitny historyk — Taylor, powieściopisarz — Louis Golding, znany kompozytor angielski — Boughton, dyrektor filharmonii londyńskiej — Ton Russell, dziekan katedry w Canterbury — dr Johnson, kierownik programu europejskiego BBC — Davinfort. Na kongres przyjadzie również wybitny pedagog amerykański, b. zastępca Huxley'a w UNESCO — Wilson i przebywający obecnie w Anglii sławny pisarz indyjski — dr Mul-kraj Anand.

Szereg wybitnych naukowców, pisarzy i artystów brytyjskich, którzy nie będą mogli uczestniczyć w Kongresie Wrocławskim, wysłało na adres organizatorów wyrazy solidarności i życzenia sukcesów obrad. M. in. pozdrowienia przesłał słynny powieściopisarz i dramaturg John Priestley.

Paryż, 31 lipca (P). Prasa francuska w dalszym ciągu żywo interesuje

się Międzynarodowym Kongresem Intelktualistów we Wrocławiu.

Jean Guignebert publikuje w „Action” obszerny artykuł, w którym omawia szczegółowe pytania, jakie będą przedyskutowane na Kongresie. Nawiązując do pytań, czy uniknięcie wojny jest możliwe, Guignebert oświadcza: „Wojna na pewno jest możliwa do uniknięcia. Uniknie się jej, jeżeli pomiędzy ustrójami zapanuje taki duch wzajemnej tolerancji, jaki od dłuższego czasu zalecają Stalin i Wallace”.

Guignebert kontynuuje: „Odpowiadając na pytanie drugie, Kongres niewątpliwie wykaże, że pojęcie przywileju urodzenia, nauki i własności stanowi poważną przeszkodę w pogodzeniu ludów, a raczej ustrójów. Antykomunizm i antysowietyzm są samoobroną przywilejowanych, którzy pragną pozostać przywilejowanymi”.

„Uczestnicy Kongresu — stwierdza następnie Guignebert — będą musieli sprecyzować pojęcie odpowiedzialności, zaproponować sposo-

by rozwiązania istniejących trudności, powiedzieć co stoi na przeszkodzie utrwaleniu pokoju i wskazać na tych, którzy się temu utrwaleniu sprzeciwiają. Zalety osób, biorących udział w Kongresie, ich głęboka wiedza i niezależność umysłu nadają im sądowi niezaprzeczane znaczenie. Dlatego też — konkluduje Guignebert — nie można ani na chwilę wątpić, że wiara i mądrość tych ludzi wydadzą jak najlepsze wyniki”.

Jean Marcenac, nawiązuje w swym artykule do podróży, jaką odbył ostatnio z Paul Eluardem do Polski oraz podkreśla żywotność i wiarę w lepsze jutro, jakie zauważył w narodzie i wśród intelektualistów polskich. Pisz on m. in.: „Jest to wyrazem sprawiedliwego i należytego hołdu, że Światowy Kongres Intelktualistów odbędzie się w Polsce. W kraju tym, jak tego dowodzi jego sztuka, literatura, teatr i film, umysły potrafiły oprzeć się negacji i przystąpić do pozytywnej pracy nad odbudową”.

Ludność pracująca Włoch w obronie jedności Związków Zawodowych

Rzym, 31 lipca (A). We Włoszech szerzy się ruch w obronie Związków Zawodowych jako odpowiedź na zdradę chrześcijańsko-demokratycznych przywódców dążących do ich rozbicia.

Na zebraniach większych przedsiębiorstw w Turynie, Mediolanie,

Genui, Florencji, Bari i innych miastach przyjęto rezolucje, oskarżające czyny rozłamowców i nawołujące do jedności w szeregach ogólnej federacji pracy. Wiele rezolucji zostało powziętych przy udziale chrześcijańsko-demokratycznych delegatów, którzy protestują przeciwko narzucanemu im rozłamowi.

Izba Pracy w Genui postanowiła wydać swego sekretarza, w związku z jego działalnością rozłamową. Byli członkowie kierowniczego komitetu ogólnej federacji pracy z ramienia stronnictwa katolickiego postanowili zignorować decyzje komitetu wykonawczego. Sekretariat ogólnej federacji pracy, wobec takiego stanowiska katolickiego stronnictwa, zaproponował sekretarzowi stronnictwa, Pastore, i wice sekretarzowi Rubinati natychmiastowe zaniechanie pracy w kierownictwie federacji pracy.

Wytyczne polityki żydowskiej w Palestynie

Oświadczenie min. spraw zagranicznych Szertoka

Londyn, 31 lipca (P). Agencja Reutersa donosi z Tel-Awivu, że minister spraw zagranicznych Państwa Żydowskiego — Szertok złożył doniesienie oświadczenie w radzie państwa na temat stanowiska rządu do aktualnych zagadnień w Palestynie.

Główne punkty tego oświadczenia są następujące:

1) Żydzi nie zgadzają się na powrót uchodźców arabskich, którzy opuścili Palestynę z chwilą rozpoczęcia wojny, tak długo, jak długo nie osiągnie się ostatecznego porozumienia w Palestynie.

2) Z chwilą rozpoczęcia rokowań pokojowych, Państwo Żydowskie powiąże sprawę przyszłości Arabów palestyńskich z zagadnieniem imigracji ludności żydowskiej.

Szertok oświadczył ponadto, że jego rząd nie zgadza się w świetle ostatnich wydarzeń na umiędzynarodowienie Jeruzolimy.

Państwo Żydowskie nawiązuje stosunki dyplomat. z Polską

Warszawa, 31 lipca (KC). Państwo Żydowskie zwróciło się do Rządu

Polskiego z prośbą o mianowanie posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego R. P. w Palestynie.

Pierwszym posłem Państwa Żydowskiego w Warszawie mianowany został minister Izrael Harzilai. Z przyjazdem nowego posła w Polskę akredytowanych będzie 30 przedstawicieli dyplomatycznych.

Sprawa statutu Jeruzolimy odroczone

Nowy Jork, 31 lipca (P). Rada powiernicza ONZ postanowiła odroczyć bezterminowo dalszą dyskusję na temat przyszłego statutu w Jeruzolimie. Wniosek tego rodzaju złożył delegat belgijski, stwierdzając, że dyskusja „zaszkodziłaby pracy rozjemcy ONZ w Palestynie”.

Wniosek belgijski przeszedł 8 głosami przy 3 wstrzymujących się (Australia, Chiny i Kostaryka) i 1 sprzeciwie (ZSRR).

Czechosłowacka partia ludowa żąda dyspensy dla ks. Plojgara

Praga, 31 lipca (P). Prasa czechosłowacka publikuje oświadczenie czechosłowackiej partii ludowej, która żąda dyspensy dla ministra zdrowia, księdza Plojgara, pozbawionego ostatnio prawa wykonywania obowiązków duszpasterskich. Oświadczenie domaga się od kościoła katolickiego cofnięcia tej decyzji. W oświadczeniu czytamy m. in.: „Protestujemy przeciwko represjom wobec księdza, który spełnia przykładowo swoje obowiązki w stosunku do kościoła i państwa”.

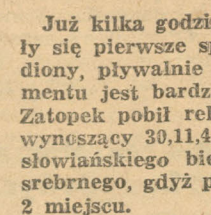
W czwartek przybył do Wismar radziecki statek „Pułkowo”, wiozący 2.560 ton zbóż chlebowych z Leningradu do Berlina. Statek „Wołoczajewski” i inne są już w drodze. W sumie przywiożą one 100 tys. ton zbóż chlebowych dla zaopatrzenia ludności Berlina.

Sekretarz Amerykańskiej Partii Pracy w stanie Nowy Jork podał oficjalnie do wiadomości, że organizacja ta oddaje się do dyspozycji Partii Postępowej, na czele której stoi Henry Wallace.

Olimpijczycy wystartowali

Ostermeyer (Francja), Zatopek (CSR) i Winter (Australia) zdobywają pierwsze złote medale. — Wajsołna czwarta w rzucie dyskiem. — Rekordy olimpijskie biją lekkoatleci i pływaczk.

(Obsługa własna „Dziennika Polskiego”)

Już kilka godzin po otwarciu Igrzysk Olimpijskich w czwartek odbyły się pierwsze spotkania olimpijskie w piłce wodnej. Zapelnili się stadiony, pływalnie londyńskie olimpijczykami. Walka od pierwszego momentu jest bardzo zacięta. Padło kilka rekordów olimpijskich, m. in. Zatopek pobijł rekord Janusza Kusocińskiego na 10 km z Los Angeles wynoszący 30,11,4 min. Cieszymy się bardzo ze wspaniałego zwycięstwa słowiańskiego biegacza Zatopka. Wajsołna omaal nie zdobyła medalu srebrnego, gdyż po drugiej kolejce rzutów w dysku znajdowała się na 2 miejscu.

LEKKOATLETYKA

Skok wzwyż: 1) Winter (Australia) 1,98 m, 2) Paulson (Norwegia) 1,95 m, 3) Stanich (USA) 1,95 m, 4) Edelman (USA) 1,95 m, 5) Damitio (Francja) 1,95 m, 6) Jackes (Kanada) 1,90 m.

Wielką niespodzianką w tej konkurencji było zajęcie dalszych miejsc przez skoczków amerykańskich, którzy byli uważani za najpoważniejszych pretendentów do zdobycia złotego medalu. Jak wiadomo Amerykanie przechodzili na treningach regularnie wysokość 2 m.

Duży sukces w rzucie dyskiem odniosła Wajsołna-Marcinkiewicz (Polska) zajmując w finale czwarte miejsce. Konkurencję tę wygrała Francuzka Ostermeyer 41,92 m. 2) Cordiale (Włochy) 41,17, 3) Mazeas (Francja) 40,19, 4) Wajsołna-Marcinkiewicz (Polska) 39,30 m, 5) Heidegger (Austria) 38,81, 6) Panhorst (Holandia) 38,74 m.

W biegu na 10.000 m padł dotychczasowy rekord olimpijski, należący do Polaka J. Kusocińskiego 30:11,4 min. Nowym rekordzistą olimpijskim jest Czech Zatopek, który wygrał tę konkurencję w do-

Zatopek

skonałym czasie 29:59,6 sek. 2) Minoun (Francja) 30,47, 3) Albertsson (Szwecja) 30:53,6, 4) Dennolf (Szwecja), 5) Stokken (Norwegia), 6) Everaert (Belgia). Najgroźniejszy przeciwnik Zatopka Fin Heino wycofał się po przebiegnięciu 16 okrążeń toru.

100 m (ćwierćfinały): I. 1) Ewel (USA) 10,5, 2) Bailey (Angl.) 10,6, 3) Curotta (Australia), 10,8, 4) Lewis (Trynidad), 5) Goldowany (Węgry), 6) Clausen (Islandia).

II. 1) Patton (USA) 10,4, 2) Corquodale (Angl.) 10,5, 3) Bartram (Australia) 10,3, 4) Fayos (Urugwaj), 5) de Gviele (Belgia), 6) Valmy (Francja).

III. (wyniki ogłoszono dopiero po wywołaniu fotografii): 1) La Beach (Panama) 10,5, 2) Treloar (Australia) 10,5, 3) Chacon (Kuba) 10,6, 4) Bonhoff (Arg.), 5) Da Silva (Braz.), 6) Phillips (Indie).

W biegu 400 m przez płotki rozegrano półfinały: I. — 1) Larsson (Szwecja) 51,9 sek. 2) Ault (USA) 52,1, 3) White (Cejlon) 52,1. II. — 1) Cohan (USA) 51,9, 2) Cros (Francja) 52,5, 3) Missoni (Włochy) 53,4.

Zwycięzcą dwóch grup Larson i Cohan ustanowili nowy rekord olimpijski w tej konkurencji 51,9 sek. Poprzedni rekord należał do Amerykanina Hardina i wynosił 52 sek. Rekord ten ustanowiony był w 1932 roku.

W biegu na 800 m rozegrano 6 przedbiegów, które zwyciężyli: I. — 1) Hansenne (Fr.) 1:54,6, 2) Parlett (Angl.); II. — 1) Bartel (USA) 1:55,6, 2) Harris (Nowa Zel.); III. — 1) Sorensen (Dania) 1:54,2, 2) Vade (Norw.) 1:54,2; IV. — 1) Wint (Jamajka) 1:53,9, 2) De Ruyter (Hol.) 1:54,4; V. — 1) Ljunggren (Szwecja) 1:56,1, 2) Chelfdhotel (Fr.) 1:56,2, VI. — 1) Whitfield (USA) 1:52,2, 2) Bengtsson (Szwecja) 1:52,9.

PLYWANIE

100 m st. dow. papów (półfinały). Półfinał I. 1) Carter (USA) 57,6 sek. 2) Jany (Francja) 57,9, 3) Szilary (Węgry) 59,6, 4) El Gamel (Egipt), 5) Burke (Australia). Półfinał II: 1) Ris (USA) 57,5 sek. wyrównany rekord olimpijski, 2) Ford (USA) 57,8, 3) Kadas (Węgry) 58,0, 4) Ols-sen (Szwecja), 5) White (Argentyna).

W konkurencji żeńskiej na 200 m st. klas. poprawiony został w przedbiegach dwukrotnie rekord olimpijski przez Węgierkę Szekely 3:01,2 min. oraz Holenderkę Van Vliet 2:57,4 (rekord olimpijski poprzedni 3:01,9 min.).

SKOKI Z TRAMPOLINY

Po 4 obowiązkowych skokach prowadzą: 1) Harlan (USA) 52,28 pkt., 2) Loe (USA) 46,99, 3) Capilla (Meksyk) 46,87, 4) Andersen (USA) 44,65, 5) Mulingshausen (Ir.) 42,16, 6) Hassan (Egipt) 41,97.

PIŁKA WODNA

Argentyna—Grecja 6:2, Włochy—Australia 9:0, Szwecja—Szwajcaria 6:1, Węgry—Egipt 4:2, Indie—Chile 7:4, USA—Urugwaj 7:0, Szwecja—Hiszpania 4:0, Jugosławia—Australia 12:3, Francja—Argentyna 4:1.

PIŁKA KOSZYKOWA

USA—Szwajcaria 86:21, Filipiny—Irak 102:30, Czechosłowacja—Peru 38:34, Brazylia—Węgry 45:41, Korea—Belgia 29:27.

SZERMIERKA

(FLORET DRUŻYNOWY PANÓW)

Francja—Irlandia 16:0, Urugwaj—Kuba w. o., Włochy—Grecja 16:0, Węgry—Szwajcaria 11:5, Anglia—Holandia 8:8 (63 trafienia do 58), Egipt—Irlandia 9:0, USA—Szwajcaria 9:3, Dania—Holandia 9:5, Urugwaj—Grecja 9:2, USA—Kanada 9:0, Argentyna—Finlandia 12:4, Węgry—Urugwaj 16:0, Belgia—Anglia 12:4.

ZAPASY

W STYL WOLNYM

W wadze koguciej Johansson (Finlandia) przegrał na pkt. z Benoze (Węgry), Rouyos (Francja) zwyciężył Haffez'a (Egipt) na pkt., Viitala (Finlandia) pokonał Dalmira (Turcja), Person (Szw.) zwyciężył Wengera (Szwajcaria), Cazaux (Anglia) pokonał Vicera (Filipiny), Akar (Turcja) pokonał May'a (Kanada) po 2:57, Mc Donald (USA) zwyciężył Bose (Indie) w 7:37, Trimpont (Belgia) zwyciężył So Tomeyer'a (Kuba); w w. muszej: Baudaie (Fr.) pokonał Lamonta (Belgia), Jeanidan (USA) zwyciężył Raissi (Persja), Johansson (Szwecja) pokonał Hamid el Ward (Egipt).

PIĘCIOBÓJ NOWOCZESNY

Udział bierze 47 zawodników z 17 państw. Jazda konna: 1) kpt. Platan (Finlandia) 9:32,2, 2) por. Garcia (Meksyk) 9:49,8, 3) mjr Moore (USA) 9:22,7 (wszyscy bez błędów, 100 punktów), 4) por. Siburu (Arg.) 10:03,9, 95 pkt., 5) kpt. Jemelka (C. S. R.) 10:10,5, 85 pkt., 6) Seondy (Węgry) 10:49, 70 pkt.

Program olimpijski 31 lipca

Lekkoatletyka: przed południem: skok w dal, o tyczce, rzut młotem (eliminacje).

po południu: 100 m półfinał i finał, 800 m półfinał, 5000 m przedbiegi, 400 m pl. i 50 km chód, rzut młotem i skok w dal (finały), szczerp pań (finał) i 100 m pań przedbiegi.

Szermierka: (fiolet drużynowy i fiolet pań).

Hokej na trawie: spotkania wstępne.

Piłka koszykowa: dalsze spotkania w grupach.

Zapaśnictwo (styl dowolny).

Piłka nożna: Egipt—Dania, Francja—Indie, Anglia—Holandia, Luksemburg—Jugosławia.

Pływanie: konk. męska: 100 m dow. (finał), 400 m dow. (przedbiegi), skok z trampoliny, konk. żeńskie: 100 m dow. i 200 m klas. (półfinał), skok z trampoliny.

Piłka wodna: dalszy ciąg spotkań.

Wyrok w procesie przeciwko dyrektorom I. G. Farben Industrie

Norymberga, 31 lipca (P). Amerykański trybunał wojskowy w Norymberdze ogłosił w piątek przed południem wyrok w procesie przeciwko dyrektorom I. G. Farben.

Trybunał uwolnił wszystkich oskarżonych od winy w punktach 1 i 5 aktu oskarżenia, mówiącego o przygotowaniu i prowadzeniu wojny napastniczej oraz opracowania wspólnego planu sprzysiężenia. Trybunał uznał winę 9 oskarżonych do puszczenia się rabunków i grabieży, zaś 5 oskarżonych — niewolnictwa i zbrodni masowych. 3 oskarżonych uwolniono spod zarzutu przynależności do SS jako jednej z organizacyj uznanych za zbrodnicze.

Skazani zostali: Walter Duerfeld — na 8 lat więzienia, Otto Ambros — 8 lat więzienia, Fritz Ter Meer — 7 lat więzienia, Carl Krauch — 6 lat więzienia, Heinrich Buettelisch — 6 lat więzienia. Wszyscy z punktu oskarżenia, mówiącego o dopuszczeniu się przestępstwa niewolnictwa i masowych zbrodni.

Georg von Schnitzler — 5 lat więzienia, Herman Schmitz — 4 lata więzienia, Max Ilgner — 3 lata więzienia, Ernst Buergin — 2 lata, Paul Haefliger — 2 lata, Heinrich Oster — 2 lata, Friedrich Jaehne — 1 i pół roku, Hans Kugler — 1 i pół roku więzienia. Wszyscy uznani winnymi dopuszczenia się grabieży i rabunków w krajach okupowanych.

Trybunał uwolnił następujących dyrektorów I. G. Farben: Gajewskiego, Hoerleina, von Knierim, Schneidera, Kuechenego, Lautenschlaegera, Manna, Wurster, Gattineau i von der Heydego.

Skazanym zaliczono areszt śledczy, w związku z czym zostają natychmiast zwolnieni również Ilgner i Kugler.

USA dążą do całkowitej kontroli nad produkcją państw marshallowskich

Nowy Jork, 31 lipca (P). Korespondent dziennika „New York Herald Tribune” donosi z Paryża w związku z projektem utworzenia rady ekspertów angielsko-amerykańskich dla „podniesienia produkcji brytyjskiej”, — że administracja planu Marshalla zamierza utworzyć podobne „rady” również dla innych państw marshallowskich.

Prasa amerykańska cytuje głosy dzienników angielskich o oburzeniu brytyjskiej opinii publicznej w związku z projektem utworzenia tej „rady”.

Jak wiadomo, dzienniki londyńskie z prądką jednogłośnie potępiły projekt utworzenia rady, uważając plan ten za nowy zamach amerykański na niezależność Wielkiej Brytanii. W brytyjskiej opinii

publicznej panuje przekonanie, że z czasem udział Anglików w radzie ulegnie zmniejszeniu, wskutek czego produkcja brytyjska znajdzie się pod całkowitą kontrolą Stanów Zjednoczonych.

Lyttleton krytykuje Crippsa

Londyn, 31 lipca (A). Były minister produkcji, konserwatysta Lyttleton, zaatakował wczoraj ostro ministra skarbu, Stafforda Crippsa, za propozycje utworzenia anglo-amerykańskiej rady „dla zwiększenia produkcji brytyjskiej”. Lyttleton oświadczył, że rada przyczyni się do zmniejszenia eksportu brytyjskiego. Lyttleton nazwał propozycję Crippsa „nieprzemyślaną”.

Sytuacja wojenna w Grecji

Kłeska wojsk ateńskich w okolicy Kleftis

Rzym, 31 lipca (P). Agencja Ellera Ellada donosi, że w dniu 28 bm. w okolicy Kleftis stoczono niezwykle zaciętą bitwę. Dowódczo wojsk monarchistycznych próbowało ośmiokrotnie zdobyć pozycje wojsk demokratycznych rzucając do walki za każdym razem nowe siły. Komunikat podkreśla przy tym, że po raz pierwszy od początku wojny domowej w Grecji żołnierze ateńscy zostali przed rozpoczęciem bitwy uciążliwi. Specjalne formacje żandarmerii postępowywały z tyłu za oddziałami bojowymi, aby nie dopuścić do ucieczki żołnierzy z pola walki. Dowódczo nad oddziałami ateńskimi objął osobiście na czas trwania bitwy minister wojny Stratos i dowódca pierwszej armii gen. Tsakalotos.

Na skutek tych specjalnych warunków bitwa w okolicy Kleftis była niezwykle gwałtowna i zacięta. Jednakże po 8-godzinnej walce oddziały monarchistyczne poniosły całkowitą klęskę, wycofując się na uprzednie pozycje. Monarcho-faszyści pozostawili na polu bitwy 245 zabitych. Nie jest to jednak całkowita ilość strat, poniesionych przez oddziały ateńskie. Należy bowiem przypuszczać, że część zabitych i rannych zabrały cofające się wojska monarchistyczne.

Walki pod Ptolemais-Ilias

Rzym, 31 lipca (P). Oddziały gen. Markosa odniosły również w dniu wczorajszym zwycięstwo nad wojskami monarchistycznymi pod Ptolemais-Ilias. Duża ilość sprzętu wojskowego dostała się w ręce armii demokratycznej.

Ateny, 31 lipca. Koła miarodajne donoszą z Aten, że zalecenia

amerykańskie, dotyczące zmian w armii greckiej, armii monarcho-faszystowskiej, spotkały się z oporem w greckiej najwyższej radzie obrony.

Amerykańska misja wojskowa zażądała usunięcia generała Panos Kalogeropolis oraz ministra lotnictwa i wielu oficerów, uważając, że nie wywiązali się oni z powierzonych im zadań.

Aresztowanie sekretarza greckich Zw. Zawodowych

Ateny, 31 lipca (S). Sekretarz generalny greckiej federacji związków zawodowych Pappas został aresztowany w czwartek na polecenie rządu ateńskiego.

Ateny, 31 lipca (S). W czwartek w Lamii odbyła się egzekucja 15 patriotów greckich, skazanych przez monarcho-faszystowski trybunał wojskowy na karę śmierci za udzielanie pomocy partyzantom.

Rezygnacja prezydenta Węgier Tildy'ego

Budapeszt, 31 lipca (S). Po odbyciu w piątek posiedzeniu gabinetu ogłoszony został komunikat o ustąpieniu Zoltana Tildy ze stanowiska prezydenta Węgier. W kołach politycznych mówi się, że bezpośrednią przyczyną tej decyzji jest aresztowanie Wiktora Czornoky, zięcia prezydenta, oskarżonego o zdradę i szpiegostwo. Czornoky był od lipca 1947 ministrem pełnomocnym Węgier w Kairze, skąd odwołany został na naradę w lipcu 1948 roku.

W kołach politycznych przewidyują, że następcą Tildy'ego na stanowisku prezydenta republiki zostanie

Nowy wicepremier rządu radzieckiego

Moskwa, 31 lipca (P). Prezydium Rady Najwyższej ZSRR mianowało Aleksieja Krutikowa, dotychczasowego wiceministra handlu zagranicznego — wicepremierem rządu radzieckiego.

Otwarcie konferencji naddunajskiej

Belgrad, 31 lipca (P). W piątek, 31 lipca, w gmachu Uniwersytetu Ludowego nastąpiło otwarcie konferencji dunajskiej, w której biorą udział przedstawiciele Związku Radzieckiego, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji, Jugosławii, Rumunii, Węgier, Czechosłowacji, Bułgarii i Republiki Ukrainy. Przedstawiciel Austrii uczestniczy w obradach jako obserwator. Otwarcie konferencji dokonał minister spr. zagranicznych Jugosławii Simić.

Na pierwszym posiedzeniu ustalono, że szefowie delegacji będą przewodzić co dzień po kolei w porządku alfabetycznym. Jako języki obrad ustalono rosyjski i franc.

najprawdopodobniej Arpad Szakats, przywódca socjalistyczny, a obecnie przewodniczący zjednoczonej partii pracujących.

Budapeszt, 31 lipca (S). Urzędowo donoszą, że prezydent Tildy wystosował do przewodniczącego parlamentu pismo, w którym zawiadomił go o swojej rezygnacji. W liście Tildy z naciskiem zapewnia, że przy powzięciu tej decyzji nie kierował się względami politycznymi, gdyż całkowicie zgadza się — jak to czynił w przeszłości — z demokratycznymi zasadami węgierskiej republiki. Jedyną przyczyną ustąpienia jest fakt, że jeden z członków jego rodziny sprzeniewierzył się demokratycznemu porządkowi w republice. Komunikat donosi również, że parlament został zwołany na sesję w poniedziałek.

W kołach politycznych, w związku z wytworzoną sytuacją przewidywają duże zmiany w rządzie. Zmiany mają dotknąć szczególnie członków partii drobnych posiadaczy, której przywódcą był Tildy.

Będą mówić aż do skutku...

„Demokraci z Południa” bronią się przed demokracją

Waszyngton, 31 lipca (S). Na czwartkowym wieczornym posiedzeniu senatu amerykańskiego przedstawiciele demokratów ze stanów południowych rozpoczęli ostrą kampanię parlamentarną, polegającą na nieskończonym długich przemówieniach, w celu spróźnienia wszelkiej pracy ustawodawczej.

Akcja ta ma przede wszystkim na celu przeciwdziałanie zniesieniu „Poll Tax” — ustawy o podatku wyborczym, ograniczającej prawa obywatelskie Murzynów, w szczególności prawo głosowania w wyborach

federalnych. Zniesienie tej ustawy domaga się sam prezydent Truman, zmuszony do tego przez Izbę Reprezentantów, która ją potępiła. Przywódca demokratów południowych, senator Russel oświadczył, że w razie potrzeby będą przemawiali miesiącami aż do zakończenia nadzwyczajnej sesji i do wyborów prezydenta. Senator Tom Stewart prosił o odroczenie swego „niezakończonych” przemówienia do następnego dnia. Republikanie nie oponowali, gdyż rozgrywka między demokratami z Północy i z Południa jest im na rękę.

22 robotników wrzucono do opuszczonego szybu

Nowa zbrodnia faszystów hiszpańskich

Warszawa, 31 lipca (P). Komisja Centr. Zw. Zaw. otrzymała od generalnej unii pracowników hiszpańskich na wygnaniu dokument, w którym zawarte są wstrząsające szczegóły zbrodni, dokonanej przez faszystów gen. Franco na socjalistów hiszpańskich.

W ciągu kwietnia frankistowskie brygady specjalne zaaresztowały we własnych mieszkaniach po powrocie z pracy 22 obywateli za przynależność do partii socjalistycznej. Aresztowań dokonano w miastach: San Martin, Del Rey Aurelio, Laviana, Inviesto i in. W ciągu kilku dni ludzie ci byli torturowani. Następnie więźniów przewieziono do miejscowości Paa Mayo, gdzie znajduje się opuszczony głęboki szyb górniczy. Nieszczęśliwych wrzucono do szybu.

Z głębi szybu przez kilka dni słychać było krzyki i skargi powoli konających oraz czuć było zaduch rozkładających się trupów. Dopiero po pewnym czasie brygady faszystowskie wrzuciły do szybu większą ilość materiałów wybuchowych i palnych. Nikt z nieszczęśliwych nie pozostał przy życiu.

Wszyscy, którzy wątpią o prawdziwości tych faktów — czytamy dalej w liście — mogą je sprawdzić, odwiedzając wdowy i sieroty po ofiarach.

Piszemy to sprawozdanie — czytamy dalej — abyście protestowali i spowodowali protest tych wszystkich, którzy kochają wolność i prawa ludzkości, tych wszystkich, którzy walczą z narodowym socjalizmem, faszyzmem, tym bardziej, że istnieją siły, które jeszcze trzy lata po klęsce faszystów tolerują frankizm, bardziej okrutny i nietolerancyjny, niż były ustroje niemiecki i włoski, które go zrodziły.

List do Centr. Zw. Zaw. podpisał: przewodniczący generalnej unii pracowników hiszpańskich na wygnaniu Trifon Gomez i sekretarz gen. unii Pascual Tomas.

* Agencja AFP donosi z Hong-Kongu, że przeszedł tam olbrzymi tajfun, powodując przerwanie komunikacji i zniszczenie szeregu budynków. Liczba ofiar nie jest jeszcze znana dokładnie, dotychczas znaleziono 12 zabitych. Wstrzymana została komunikacja lotnicza i morska.

Katastrofa samochodowa we Wrocławiu

Po tragicznej katastrofie samochodowej, jaka wydarzyła się we Wrocławiu dnia 24 bm., powołana została przez wojewodę mgr Piaskowskiego specjalna komisja społeczna. Komisja ustaliła, że poza kierowcą auta ciężarowego ponoszą winę również te osoby, które wiedząc, że szofer nie posiada wymaganych kwalifikacji — dopuścili go do jazdy przeładowanym autem, wiozącym około 60 osób.

Szofer chcąc wyprzedzić wóz tramwajowy, nie zauważył, że drugi tramwaj zdążył w kierunku przeciwnym i najechał nań mimo, że motorowy starał się zahamować.

Zderzenie było tak silne, że auto ciężarowe zostało rozbite, pudło zerwane i rzucone na bruk razem z wszystkimi pasażerami. Dwie osoby zostały zabite na miejscu, jedna zmarła w drodze do szpitala, a jedna w szpitalu. 14 osób łącznie z szoferem przeżywa we wrocławskim szpitalu Wszystkich Świętych. Inni pasażerowie, którzy nie odnieśli poważniejszych obrażeń, odjechali do swoich domów.

Wymieniona komisja badała również pewne braki w miejskim ruchu samochodowym i możliwości jego usprawnienia.

Elektryfikacja linii kolejowych

W planach Biura Elektryfikacji Kolei przewidziane jest zelektryfikowanie warszawskiego węzła kolejowego oraz węzła gdańskiego. Na pierwszym planie stoi elektryfikacja linii Warszawa-Wschodnia — Miłosna — Mińsk Mazowiecki, na której otwarcie ruchu pociągów elektrycznych nastąpi już na przełomie roku 1948/49. Następnie przewidziane jest zelektryfikowanie linii Warszawa-Wschodnia-Dworzec Główny oraz Warszawa-Zyrardów. Poza tym projekty elektryfikacji węzła warszawskiego obejmują również linie kolejowe do Tuszewa, Błonia, Zalesia Górnego oraz Modlina i Zegry.

Elektryfikacja kolei Wybrzeża ma

być przeprowadzona w dwóch fazach: w pierwszej przewiduje się otwarcie linii Gdańsk—Gdynia i Gdańsk—Nowy Port. Nastąpić to ma na przełomie roku 1951/52, a później przeprowadzi się elektryfikację linii Gdańsk—Pruszcz, Gdańsk—Reda, oraz Reda—Wejherowo. Oprócz tych planów badana jest obecnie celowość elektryfikacji kolei na większą skalę. Badania te obejmują ponad 6.000 km linii kolejowych. Rozpoczęto mianowicie prace wstępne nad projektami elektryfikacji linii Warszawa—Katowice a poza tym bada się również możliwość zelektryfikowania ruchu podmiejskiego węzła katowickiego.

Sprzedaż maszyn rolniczych na raty

Centrala Handlowa Przemysłu Metalowego chcąc udostępnić szerokim rzeszom rolników posiadanie najpotrzebniejszych maszyn rolniczych przedłużyła do końca r. b. sprzedaż na raty wszystkich narzędzi i maszyn rolniczych jak: młocarni, siewczarni, wialni, kieratów, pętlików, wozów gospodarskich itp. Po wpłaceniu jednej trzeciej należności, rolnik staje się posiadaczem maszyn. Reszta należności jest płatna w ciągu 9 miesięcy. Okazanie zaświadczenia właściwego Urzędu Gminnego, stwierdzającego, że maszyna ta jest potrzebna

w danym gospodarstwie, wpłacenie 1/3 wartości i podpisanie zobowiązania wystarczy, aby stać się posiadaczem wybranej maszyny rolniczej.

Jednocześnie Spółdzielnia ZSCH, spółdzielnia rolniczo-handlowa oraz punkty sprzedaży przy państwowych fabrykach maszyn rolniczych zostały zaopatrzone w wielką ilość narzędzi rolniczych, które dzięki niskiej cenie, będą mogły być zakupione za gotówkę. Szczegółowe informacje można otrzymać w każdej spółdzielni ZSCH lub rolniczo-handlowej.

Surowy wyrok — ostrzeżeniem dla szoferów

Sąd Okręgowy w Koszalinie rozpatrywał w trybie doraźnym sprawę szofera Mariana Majchrzaka, który w czerwcu br. prowadząc samochód ciężarowy w Koszalinie, spowodował poważną katastrofę.

Majchrzak będąc w stanie nietrzeźwym, przy wymijaniu innego samochodu wjechał na chodnik, którym przechodziły 2 dziewczynki: Irena i Bogusława Łukomskie. Skutki kata-

strofy były tragiczne. 16-letnia Irena Łukomska skutkiem zgniecenia czaszki poniosła śmierć na miejscu, 14-letnia Bogusława zaś doznała wstrząsu mózgu.

Sąd Okręgowy uznał Mariana Majchrzaka winnym spowodowania katastrofy i skazał go na 10 lat więzienia oraz pozbawił prawa wykonywania zawodu na zawsze.

Przybrzeżne rejsy statku „Beniowski”

Najpiękniejszą jednostką naszej żeglugi przybrzeżnej jest obecnie statek „Beniowski”, który otrzymałmy od Związku Radzieckiego w ramach 15-procentowego udziału od szkodań poniesionych. „Beniowski” jako statek pasażerski utrzymuje stałą komunikację na linii Sopot—Szczecin i może zabierać na każdy rejs 915 pasażerów, którzy znajdują pomieszczenie w luksusowych kabinach sypialnych oraz w niemiłej wygodnej klasie turystycznej. Czas podróży na tej linii obliczony jest w przybliżeniu na 20 godzin, jednak pierwszy rejs trwał o kilka godzin dłużej na skutek przejściowego uszkodzenia jednej z turbin. Podróż na „Beniowskim” stała się z pewnością główną atrakcją Wybrzeża dla turystów z całego kraju.

Nowa konwencja w teatrach polskich

W dniu 29 bm. została podpisana przez wicemin. Grosickiego, sekretarza ZASP, mecenasa Zalewskiego, skarbnika ZASP Raczyńskiego i przedstawiciela Zw. Zaw. Art. i Prac. Teatralnych, Bekera, nowa konwencja na nadchodzący sezon teatralny 1948/49, regulująca warunki pracy i płacy w teatrach polskich. Konwencja obejmuje wszystkich pracowników teatru, a więc artystów, oraz personel techniczny i administracyjny. Nowością konwencji na rok 1948/49 jest to, że zawarta ona zostaje na czas nieokreślony, a nie — jak to było dotychczas — na jeden sezon. Zasadnicze wynagrodzenia miesięczne aktorów wahają się od 18 do 40 tysięcy zł, przy czym możliwe są odchylenia od tych płac.

W kilku wierszach

DZIECI POLSKIE Z DANII ZWIEDZIŁY WARSZAWĘ. Do Warszawy przybyła grupa dzieci duńskich pochodzenia polskiego z Karpacza, gdzie przebywały 4 tygodnie na koloniach zorganizowanych przez Komitet Koordynacyjny. Pomocy Dzieciom przy Ministerstwie Oświaty. Dzieci zwiedziły Warszawę, po czym zaproszone zostały do Państwowego Domu Dziecka w Świdrze, gdzie wzięły udział w występach artystycznych. Oklaskami przyjęto oddańcze przez małych Polaków z Danii „trojak”. Z Warszawy dzieci odjechały do Gdyni, skąd statkiem odpłyną do Danii.

KOMISJA KWALIFIKACYJNA DLA KANDYDATÓW NA STUDIA WSTĘPNE ROZPOCZYNA PRACĘ. Według informacji Min. Oświaty dla kandydatów na studia wstępne na wyższych uczelniach zostały powołane komisje kwalifikacyjne. Osoby ubiegające się o zakwalifikowanie na studium wstępne, powinny złożyć podania do Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej o dopuszczenie do egzaminu w czasie od 20 lipca do dnia 20 sierpnia br. Do podania należy dołączyć oświadczenie o studiowaniu i wymienić jaki kierunek studiów kandydat zamierza wybrać. Egzaminy przed Państwową Komisją Kwalifikacyjną odbędą się w terminie od dnia 21 sierpnia do 10 września.

— Co, ty „Latającego Holendra” udajesz?
— Nie, lece do kolektoru, bo 4 sierpnia ostatni termin odnowienia losu do IV-ej klasy 53-ciej Loterii, a same główne wygrane wynoszą: 100 000 000 zł i 3 po mł.

Znowu zajmę swój posterunek

Pierwsze oświadczenie Palmiro Togliatti'ego

Rzym, 31 lipca (P). W dzienniku „Unita” opublikowano pierwsze, krótkie oświadczenie Palmiro Togliatti'ego. Togliatti wyraża przede wszystkim podziękowanie chirurgom, profesorom Waldoniemu i Frugoniemu, bez których pomocy — jak stwierdza — nie udało by się przypuszczać uratować jego życia.

Togliatti dziękuje również wszystkim osobom, pod których troskliwą

opieką znajdują się w szpitalu, a także tym wszystkim we Włoszech i poza granicami kraju, którzy okazali mu dowody pamięci.

Oświadczenie Togliatti'ego kończy się słowami: „Nie czuję się jeszcze w pełni sił, jednakże niebezpieczeństwo już minęło. Zapewniam wszystkich towarzyszy, że w odpowiednim czasie znajdę się znowu na moim posterunku”.

W 5 rocznicę pacyfikacji na Woli Justowskiej

W piątą rocznicę pacyfikacji na Woli Justowskiej odbędzie się w niedzielę 1 sierpnia br. uroczystość uczczenia pamięci 21 rozstrzelanych bohaterów w dniu 28 lipca 1943 roku przez hitlerowców. Po nabożeństwie w miejscowej kaplicy o g. 8, wyruszy pochód na miejsce stracenia przy udziale wojska, organizacji i publiczności.

Miejscowy Komitet zaprasza członków rodzin poległych i społeczeństwo do licznego udziału w tej uroczystości.

Zatwierdzenie cen maksymalnych

Wojewódzka Komisja Cennikowa przy Województwie Krakowskim zatwierdziła dla całego województwa krakowskiego od 1 sierpnia br. ceny maksymalne:

Masło mleczarskie — 520 zł za 1 kg, masło oseklowe — 400 zł za 1 kg, mięsa wieprzowego kl. II w hurcie 250 zł i kl. III — 235 zł. Ceny pozostałych artykułów spożywczych pierwszej potrzeby oraz ceny maksymalne usług gastronomicznych na terenie woj. krakowskiego zatwierdzone zostały w dotychczas obowiązującej wysokości.

Równocześnie od 1 sierpnia br. zatwierdzone zostały ceny maksymalne artykułów spożywczych pierwszej potrzeby na terenie Zakopanego i Krynicy, w wysokości cen obowiązujących na terenie m. Krakowa i powiatów Kraków i Chrzanów.

Nareszcie...

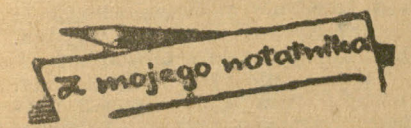
Surowica przeciw jadom zmił — w myśl oświadczenia Urzędu Wojewódzkiego Wydz. Zdrowia — została przydzielona wszystkim szpitalom powiatowym. W Krakowie surowicę tę posiadają apteki w Ryńku Głównym, Państwowy Zakład Higieny, ul. Zygmunt Augusta 1, oraz szpital św. Łazarza, dokąd należy się zwracać w wypadku ukąszenia przez żmiję.

Zarządzenie powyższe zostało zapewne spowodowane wypowiedziami, jakie zamieściliśmy na łamach naszego pisma w związku z tragicznym zgonem dziecka, ukąszonego przez żmiję.

Nowe władze giełdy zbożowo-towarowej

Na walnym zebraniu członków Giełdy zbożowo-towarowej po złożeniu sprawozdań i uchwaleniu absolutorium komisarzowi Giełdy, wybrano 24 członków Rady Giełdy. Będą oni stanowić przyszłe władze Giełdy zbożowo-towarowej. W skład Rady powołano 18 przedstawicieli sektora państwowego i spółdzielczego oraz 5 spośród sektora prywatnego. Wybrano również członków komisji rozjemczej i rewizyjnej.

W sprawozdaniach stwierdzono, iż po przystąpieniu na członków Giełdy Polskich Zakładów Zbożowych i sektora spółdzielczego, obroty Giełdy, które w maju wynosiły 67 milionów złotych, osiągnęły w czerwcu 779 milionów złotych. Nie ulega wątpliwości, iż współpraca ta gwarantuje dalszy poważny rozwój agend Giełdy zbożowo-towarowej.

Garść odpowiedzi

Dziś odpowiem na kilka pilnych listów Czytelników

Pani która napisała list w imieniu matek młodych ludzi z Wieliczki odpowiadając, że skargi wydają mi się przesadzone. Na pewno nie tak! Długość listu, jako go ma! Będziemy jednak interweniować gdzie należy.

Panu Janowi G. z ul. Kalwaryjskiej odpowiadam natomiast, że może istotnie diabeł jest tak czarny, jak go pan namalował w swym liście — ale sprawę tę rozstrzygnąć może tylko prawnik. Toteż list Pana skierowałem do naszego sądu prawnego — „Prawo i życie” — który udzieli Panu odpowiedzi.

List pana mgr Jana W. (ul. Zaleskiego) otrzymałem. Jestem z całym uznaniem dla Pana, iż zabiega Pan o pracę dla tej Pani. Będę się starał pomóc Panu w tym przedsięwzięciu, lecz trudno przewidzieć, czy wynik będzie pozytywny. Adres Pana zanotowałem.

Pani Elżbieta S. zwraca uwagę M. O. na plac targowy przy ul. 29 Listopada. Właściciel sprzedaj na tym placu osobliwe mleko i zdumiewającą śmietanę. Mleko po zagotowaniu zamienia się w gęstą cieć o konsystencji krochmalu, a śmietana składa się z kwaśnego mleka, sody i rozwaru zielonej farby. Należałoby pilnie kontrolować wiejskie chemiczki,

KRONIKA KRAKOWSKA

Sprawy Krakowa na MRN

Na piątkowym posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej, Rada na wniosek przewodniczącego mgr Wójcika uchwaliła wpisanie nowych członków na listę członków MRN, uzupełniła skład osobowy prezydium MRN przez powołanie w skład jego Władysława Wiacka, oraz zatwierdziła zmianę w składzie osobowym kilku komisji MRN. Rada przyjęła do zatwierdzającej wiadomości zastrzeżenia, zalecenia i uwagi prezydium WRN w sprawie budżetu m. Krakowa na rok 1948.

Rada uchwaliła wydanie systematycznego zestawienia obowiązujących przepisów ustrojowo-organizacyjnych MRN oraz regulamin obrad MRN. Powołano następnym Miejski Komitet Biblioteczny, w skład którego weszli przedstawiciele Polskiej Akademii Umiejętności, Związku Bibliotekarzy, komisji oświaty MRN. Inspektoratu Szkolnego Miejskiego, bibliotek krakowskich. Zw. Akademickiego Młodzieży Polskiej i Zw. Młodzieży Polskiej, ZNP oraz organizacji zawodowych robotniczych i rolniczych.

Uchwałą Rady Miejskiej zmieniono nazwę pl. Zgoda — na Plac Bohaterów Getta oraz nazwę pl. Jabłonowskich — na plac Gen. Władysława Sikorskiego. W dalszym ciągu Rada uchwalała nabycie kilku parcel, koniecznych dla regulacji ulic i odstąpienie w formie sprzedaży budynków gminnych przy ul. Smoleńsk 33, oraz oddanie — na prawie czasowej własności — dla Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych gruntu gminnego, położone przy ul. Smoleńsk 33. Uchwalono odstąpić na prawie czasowej własności gruntu gminnego przy ul. Wadowickiej dla Państwowego Budownictwa Elektrycznego na cele budowy gmachów przemysłowych. Uchwalono również zaciągnięcie średnio-

terminowej pożyczki w kwocie zł 6 milionów na inwestycje w Miejskich Zakładach Ceramicznych.

Dalej ustalono opłaty administracyjne za czynności związane z udzieleniem pozwolenia na budowę i używanie urządzeń wodociągowych w nieruchomościach oraz opłaty za przewóz zakaźnie chorych i zwłok, dokonywany przez szpitale miejskie.

Sprawozdanie z działalności prezydium Miejskiej Rady Narodowej za ostatni okres złożył przewodniczący Rady mgr Wł. Wójcik, sprawozdanie z działalności Zarządu Miejskiego — prez. m. Krakowa poseł H. Dobrowolski, a sprawozdanie z działalności Komisji Kontroli Społecznej MRN — przewodniczący — K. Auerbach. Nad sprawozdaniami wywijała się długa i ożywiona dyskusja. Do omówienia sprawozdań i przebiegu dyskusji jeszcze powrócimy.

W wolnych wnioskach radny M. Statter, imieniem OKZZ zgłosił wniosek, aby kwotę zarobku 8 tysięcy zł miesięcznie, uprawniającą świat pracy do otrzymania ulgowych kart tramwajowych podnieść do wysokości 10,000 zł.

Na zakończenie posiedzenia przewodniczący Rady powiadomił członków MRN, że Miejski Komitet Obywatelskiej Daniny przemianowany został na Miejski Komitet Wystawy Ziemi Odzyskanych. Zwrócił się on z apelem do radnych o intensywnie zajęcie się wystawą, która jest przeglądem dorobku naszego na Ziemiach Odzyskanych i pokwitowaniem dla społeczeństwa, co znowo na kwoty złożone przez obywateli na odbudowę Ziemi Zachodnich. Postanowiono, iż radni wezmą udział w wycieczce na WZO.

„Morze, nasze morze” — śpiewają Czechosłowacy

W Krakowie bawi wycieczka nauczycieli czechosłowackich w liczbie 29 osób z różnych stron kraju, pod kierownictwem prof. Józefa Zeligera. Przybyła ona nad morze, gdzie spędziła urlop 12-dniowy. Korzystając z pięknej pogody, zafundowano kąpiele. Prócz tego odbyło się wycieczek do Gdyni, Orłowa itp., podziwiając piękno polskiego morza. Goście są zachwyceni morzem i ze łzami w oczach wyjeżdżali stamtąd. Jak wielce przywiązali się do morza, dowodzi fakt, że opanowali poprawnie pieśń „Morze, polskie morze”, które stale się popisują. Specjalnie są mile wzruszeni stałym podkreśleniem ze strony Polaków, że to: „wasze i nasze morze”.

W przejeździe zatrzymali się w Warszawie, zwiedzając ją szczegółowo oraz byli przyjęci przez ministra Oświaty dr Skrzyszewskiego. W Krakowie, po zwiedzeniu miasta, którego zabijki wywarły na nich ogromne wrażenie, byli przyjmowani w Związku Nauczycielstwa Polskiego przez Franc. Ingłota, który witał ich ser-

decznie, zapoznając gości z historią ZNP. Oprowadzał wycieczkę po Krakowie z ramienia ZNP Czapik. Goście zatrzymają się przez sobotę w Krakowie, po czym wyjadą do Wrocławia na Wystawę Z. O.

W czasie przyjęcia w Krakowie w ZNP wytworzyła się niezwykle serdeczna atmosfera.

Jaka będzie pogoda w dniu 31 bm.?

Pogodnie lub dość pogodnie. Maksymalna temperatura w ciągu dnia około 23 stopnie. Słabe lub umiarkowane wiatry z kierunków wschodnich i północno-wschodnich.

Uwaga kupcy!

Ostatnio podczas przerw obiadowych, przy pomocy podrobionych kluczy dokonano kradzieży w sklepach. Okradziono zegarmistrza przy ulicy Szpitalnej 17, skąd zabrano wszystkie zegarki. Nieznani sprawcy włamali się do składu maszyn biurowych J. Ziubryniewicza, Kraków, ul. św. Krzyża 7, skąd zabrano pięć najdroższych maszyn ogólnej wartości około 800.000 zł. Włamanie dokonano prawdopodobnie szpalkowatą męczą w brązowym ubraniu, o twarzy owalnej, lat około 40. W przeddzień włamania widziano go jak spoza gazety obserwował zamykanie zamków w sklepach.

Podajemy marki i numery skradzionych maszyn, przestrzegając równocześnie przed ich kupnem: 2 maszyny do pisania I. „Mercedes” nr 412451 — przedostatni model. — II. „Ideal” nr 1072611 — nowoczesna — dwuręczna nad klawiaturą dorobione; 3 maszyny do liczenia: system „Odner” nr 64012 ręczna — „Mercedes-Euklid” nr 64012 wieloklaw. półautomat. — Elektryczny „Rheinmetall” nr 26791 — 10-klawiszowa, z taśmą kontrolną.

Ostatnia z wymienionych maszyn przedstawia wartość kilkuset tysięcy złotych. Posiada specjalne znaki, tak, że nawet po przerobieniu numerów może być rozpoznana. Gdyby ktoś z czytelników wiedział coś o posiadaniu, proponowaniu sprzedaży lub nawet sprzedaniu w tych dniach podobnej maszyny proszony jest o zawiadomienie miejscowej M. O. lub Oddz. Śledczy i Kom. M. O. w Krakowie.

nabijające w butelkę — względnie w butelkę do mleka — nawiązanie mieszczki. Ta sama młda Korespondentka donosi, że czasem, dla odmiany, piękne krakowiaki nabijają ręcznie w butelkę mniej rozgarnięte wieśniaczki. Pewna paniusia kupiła np. jabłek za 70 zł. Dała babinie wiejskiej banknot 500-złotowy i tak ją sprytnie zagadła, że w rezultacie otrzymała z powrotem swój banknot, jabłka i 430 złotych reszty...

Jednym słowem — mecz nieuczciwości Miasto—Wieś dał dotychczas wynik remisowy — 1:1...

Pewien obywatel dnia 27 bm. poprosił pewnego młodego człowieka, aby mu kupił bilet kolejowy do Katowic. Dał mu 1000 zł. Młody człowiek zdołał oddać resztę pieniędzy. Prosi za naszym pośrednictwem niemiłosiernie pokrzywdzonego, aby zgłosił się po odbiór tej kwoty pod adresem: Chojnacki, Kraków, Olszańska 15, m. 1.

Uczniowi Emilowi Ł. z Głębokich donoszę z żalem, że nie mam na składzie skrzypiec. Przy okazji hurtem odpowiadam, że nie mam również waltorni, akordeonu i fletu, o które to instrumenty prosiły mnie inne osoby. Również przy okazji zawiadamiam hojnych Czytelników, którzy mają na zbytku niepotrzebne im instrumenty muzyczne, że wielu niezamierzonych bliznich marzy o nauce gry na skrzypcach, mandolinie itp. Pożądane są wszelkie instrumenty muzyczne — z wyjątkiem harfy eolskiej i trąby powietrznej.

B. BRZEZIŃSKI

Komunikaty

DYŻUR LEKARZA-POŁOŻNIKA UBEZPIECZALNI SPOL: dnia 31 lipca — dr Jadwiga Czesnowska, Rynek Główny 7, m. 9.

We wszystkich innych nagłych zachorowaniach w nocy należy wezwać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni, nr tel. 570-70.

DYŻUR PORADNI DENTYSTYCZNEJ SPOL-DZIELNI PRACY „DENTYSTYKA” (ul. Krupnicza 11a, II p.) od godz. 9—13. Wydawanie talonów na sztuczne uzębienie.

DYŻURY APTEK: Rynek Główny 22, Szczepańska 1, Karmelicka 23, Rakowicka 12, Długa 66, Kościuszki 18, Krakowska 19, Kazimierza Wielkiego 78, Rynek Podgórski 15, Borek Falecki — ul. Główna 344.

TOWARZYSTWO BURS „NOWA WIEŚ” W KRAKOWIE (pl. Kossaka 1) przyjmie do swojej burzy w Krakowie na nowy rok szkolny młodzież chłopską męską, uczącą się do szkół średnich. Podania o przyjęcie zaopatrzone w: 1. odpis ostatniego świadectwa szkolnego wgl. potwierdzenie wpisu do szkoły średniej; 2. zaświadczenie członkostwa SL ojca lub opiekuna; 3. zaświadczenie członkostwa i udziału w pracy w „Więsi” lub innej organizacji społeczno-politycznej działającej na wsi, oraz 4. szczegółowy opis warunków materialnych penanta, potwierdzonych przez sołtysa, — należy wnieść najpóźniej do dnia 15 sierpnia br. pod wyżej podanym adresem. Informacje na miejscu.

W ZWIĄZKU Z EGZAMINEM WSTĘPNYM na pierwszy rok Wydziału Architektury w Krakowie, Związek Studentów Architektury organizuje w dn. 16—28 sierpnia br. kurs przygotowawczy z rysunku architektonicznego. Zgłoszenia na kurs przyjmuje oraz bliższych informacji udziela Sekretariat Związku (ul. Warszawska 24) od 2—14 sierpnia br. w godz. 11—13.

KALENDARZYK IMPREZ na sobotę 31 lipca

TEATRY. Miejski Im. J. Słowackiego — jdz. 19: „Obrona Kaszty” (ostatnie przedstawienie bieżącego sezonu). — Miejski Stary Teatr — Duża sala, godz. 19: „Wesele Figara”; Mała sala, godz. 19.15: „Seans”. — Teatr Powszechny TUR — godz. 19.30: „Wgląd w Rząd” (gościnnie występy łódzkiego teatru „Syrena”). — Barbakan — godz. 20.45: „Igrez”.

WYSTAWY. Wystawa bieżąca artystów krakowskich oraz wystawa zbiorowa Br. Bryknera i I. Zbigniewowiczowej — w Pałacu Struki, codziennie w godz. 10—16. Wystawa „Włosa Ludów” 1846—1849 — w Muzeum Historycznym m. Krakowa, św. Jana 12. — Wystawa prac Piotra Michajłowskiego — w Muzeum Narodowym w Sukiennicach — codziennie w godz. 10—14. — Wystawa zabytkowych tkanin ceramiki, mebli, szkła i wyrobów metal. — w Miejskim Muzeum Przemysłu Artystycznego, Smoleńsk 9, codziennie w godz. 10—14. — Wystawa oręża polskiego od Chrobrego do Kościuszki — w Muzeum Narodowym, Al. 3 Maja 1.

KINA. Gdańsk: „Lermontow”, Swift: „Gasnący płomień”, Apollo: „Powrót”; Sztuka: „Panna bez posęgu” i dalek: „Muzea polskie”, Ulecha: „Dragonwyk”; Wanda: „W pogoni za mężem”; Warszawa: „Okoliczności łagodzące”; Wolność: „Waszyl pensjonat”. Początek seansów: Swift: 16, 17.30 i 20; Wanda: 15.30, 17.45 i 20; we wszystkich pozostałych kinach o godz. 16, 18 i 20.

KINO AKTUALNOŚCI w sali Apollo: Najnowsza Polska Kronika Filmowa: Bułgaria—Polska. W morskich głębinach, Słońce, ziemia i księżyc. Początek o godz. 12, 13 i 14. Wstęp 35 złotych.

DZIEWIĘĆ KINO OŚWIATOWE (Garbarska 1): Program jak w kinie Aktualności z wyjątkiem kroniki filmowej. Początek o godz. 17, 18.30 i 20.

BEZPŁATNA CZYTELNIJA prasy codziennej krajowej i zagranicznej, czasopism naukowych, fachowych, tygodników ilustrowanych: TUR, ul. Garbarska 1. Otwarta codziennie od godz. 12—20.

NAJWAŻNIEJSZE AUDYCJE

na dzień 1 sierpnia 1948 r. (niedziela)

Godz. 9.00: Nabożeństwo. 11.05: Koncert żywych. 13.30: „Przebiegiłość Ezoza”, zagadka radiowa. 14.40: Koncert dla przodowników ośrodków rolnych PNZ. 14.30: „Prawo rymu” — przebiegiłość, słuchowisko. 15.45: „Poezja walki”. 15.55: Bela Bartok: Koncert skrzypcowy. 16.40: „Dzieci wśród nocny”. 17.00: „Mówi Wystawa Ziemi Odzyskanych”. 19.20: Transmisja zawodów piłkarskich Cracovia—Rymer o mistrzostwo klasy państwowej. 19.50: „Na muzycznej fali”. 20.20: „Czechosłowacja przemawia do Polski”. 22.40: Komunikat z XIV Olimpiady. 23.10: Wiadomości sportowe ogólnopolskie.

Dr HERMAN FEIWEL zmarł dnia 30. VII 1948.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 1. 8. br. o godz. 11-tej z hali cementarza przy ul. Młodowej 23419

Żona i dzieci

DZIENNIK SPORTOWY

„Pływaj sam — innych ucz”

To piękne hasło dotarło do naszej młodzieży, a przykładem jest ukończenie w Krakowie trzech kursów nauki pływania na basenie Stadionu Miejskiego. Łącznie kursy ukończyły 63 osoby.

Wielki poparcie Woj. Urz. Kultury Fizycznej oraz Związków Zawodowych zgłaszają się kandydaci. Lecz to wszystko jak na nasze potrzeby jest mało.

Po ukończeniu kursu instruktor zgłoszony w Woj. Urz. Kultury Fizycznej zostaje przydzielony grupie osób wysłanych przez kluby, związki czy instytucje, aby ci z kolei po ukończeniu kursu mogli uczyć innych.

Jaki cel ma kurs? Sześciogodniowy kurs ma na celu poznanie przyszłego instruktora z całokształtem metodyki instruowania, opanowania pływania kilkoma stylami oraz techniki skoków, by mógł on przekazywać swe umiejętności następnym.

Warunki przyjęcia na kurs: przepłynięcie 200 m stylem dowolnym w dowolnym czasie, skok z wysokości 3 m w postawie pionowej, skok zwykły z wys. 1 m oraz przepłynięcia „strzałką” 4 m pod wodą.

Apelujemy do wszystkich organizacji, związków, klubów, stowarzyszeń, by przysyłały chętnych. Sport pływacki jest jednym z najdroższych dziedzin życia sportowego, a umiejętność pływania zabezpiecza każdego kąpiącego przed utonięciem. W Krakowie prowadzą kursy pływackie kierownicy o wysokich kwalifikacjach: mgr Socha, prof. Lewicki, trener Czermak, Wroński i Dura.

Naszym wspólnym hasłem niech będzie „Umiesz pływać — innych ucz”. Przekonaj, zachęć, a będziesz miał satysfakcję i uznanie.

W Szczyrku skaczą na nartach

Czytaliśmy swojego czasu o skokach narciarskich w lecie... na słowie, czy innym środkiem zastępczym w St. Zjednoczonych, a na piasku w Pn. Afryce.

Doczekaliśmy się jednak skoków narciarskich w lecie i w Polsce. Inicjatorem tej nie spotykanej imprezy jest Klub Narciarski Szczyrk, który nadesłał nam zawiadomienie telegraficzne, iż 1 sierpnia br. o godz. 14 odbędzie się skoki narciarskie w Szczyrku. Każdego ciekawo jak te skoki będą wyglądały. Dowiemy się za parę dni.

Czechosłowacja — Szwecja 3:1 w tenisie

Przedostatnie spotkanie w grze pojedynczej finałowego meczu tenisowego w strefie europejskiej o puchar Davisa między Czechosłowacją i Szwecją przyniosło zwycięstwo Johanssonowi nad Czechem Zabrodským 6:3, 3:6, 6:2, 6:3. Po tym spotkaniu w meczu prowadzi Czechosłowacja 3:1. W pozostałej grze pojedynczej spotkają się Vrbka i Szwed Formstedt. Poprzednie 3 punkty zdobyli Czernik po zwycięstwie nad Johanssonem 6:4, 4:6, 6:3, 6:3. Drobnym, który pokonał Bergelina 6:0, 6:3, 7:5 i w dublu para Czernik, Drobnym zwyciężając Bergelina i Johanssona 6:2, 6:1, 6:2.

Garbarnia w zmienionym składzie

Do meczu z Wartą, który rozegra Garbarnia w sobotę na swoim boisku o godz. 18.15 wystąpi w składzie zmienionym. Na 1. łączniku zagra b. gracz TUR-u Podgórnego Kucharski, Atak Garbarni, mimo piłkarza o wysokiej klasie jak Nowak, dotychczas przedstawiał się raczej słabo. Brak mu było przede wszystkim dobrego strzelca. O ile Kucharski wypiełi lubo Garbarnia może liczyć na wyjście z impasu.

Transmisja meczu Legia — Tarnovia

TS Tarnovia jest jedynym i pierwszym w Polsce klubem, który w trosce o zaspokojenie oczekiwań swych licznych sympatyków na wynik meczu Tarnovi z Legią w Warszawie w najbliższą niedzielę organizuje transmisję całego spotkania ze Stadionu WP na boisku Tarnovi.

SEKCJA BOKSERSKA CRACOVII zawiadamia, iż treningi na sali w Gimnazjum im. Witkowskiego, Kraków, Pierackiego 12, rozpoczynają się 2. VIII. br. od godz. 19.30 do 21, w poniedziałki, środy i piątki. Równocześnie przyjmuje się zapisy nowych członków.

TENISISCI SPOLEM grają w sobotę o godz. 16 i w niedzielę o godz. 10 z zespołem Czujku Przemysłu o wejście do ligi tenisowej. Spotkanie to odbędzie się na kortach M. Stadionu.

WYJAZD NA OBÓZ AZS W MIEDZY-ZDRÓJACH nastąpi 31 lipca br. Zbiórka wszystkich uczestników w sobotę 31 lipca, o godz. 16.30 przed Dworcem Głównym w Krakowie.

Nerwy ze stali

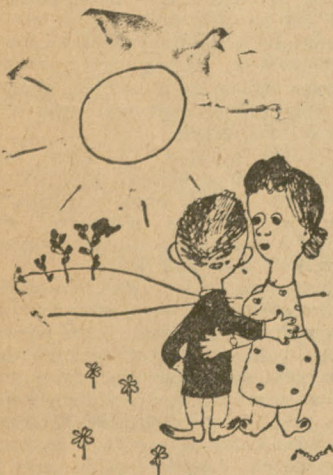
przysłałyby się w obecnych czasach. Gdy system nerwowy jest wzburzony, a beznamiętność nie pozwala wam wypocząć, pamiętajcie o ziołach Magistra Wolskiego „Pastiverosa”, które zawierają rośliny o wybitnych

własnościach uspakajających. Łagoda one zaburzenia systemu nerwowego: nerwice serca, bóle i zawroty głowy, uczucie niepokoju oraz spowodują krzepiący, naturalny sen, nie powodując przyzwyczajenia.

NR
36

Lajkonik

harcuje cały rok, bo jest potrzebny

Rys. St. Brzozowski.

— Najdroższa, cały świat należy do nas!

— Nie zapominać o reformie rolnej. Powiedz raczej, że około 50 hektarów świata należy do nas...

KAROL KOWALSKI NIEPOTRZEBNY CZŁOWIEK

W kawiarni przy czarnej
Rzeki Fonsio do Dyżia:
— Doprawdy ludziska
Dostali dziś hyzla!

To straszne, okropne,
Po prostu potworne,
Jak ludzie nieludzko
Wciąż duszą tę normę!

Nikt nie chce pracować
Powoli, jak dawniej,
Lecz zaraz zawrotne
Rekordy bić pragnie!

Sto procent? To fraszka!
I dwieście nie wiele...
Że jeden ma sześćset —
Czytałem w niedzielę!

Do czego to dojdzie?
Gdzie umiar? Powaga?!
Za dużo od ludzi
Się dzisiaj wymaga!

Mnie także ów zapał
Ogarnia pomalu
I chciałbym raz zdobyć
Ten rekord i laur.

Po nocach śnią mi się
Wykresy, tabele,
I że ja na przedzie,
I że ja tak wiele...

W snach czuję się orłem,
Junakiem i zuchem...
Cóż z tego? — gdy jestem
Na jawie leniuchem!...

Choć praca podobno
Niektórym dziś służy,
Lecz mnie coś takiego
I męczy i nuży...

Wciąż norma i norma,
Jak jakieś straszdyło —
Już życie przez normę
Mi całkiem obrzydło!!

A Dyżio mu na to
Z uśmiechem jowialnym:
— Tyś normę przekroczył,
Boś jest — a n o r m a l n y !...

KAROL SZPAŁSKI

O KOBIETACH

Malarka i literatka

Ktoś mi zadał raz pytanie,
Kogo cenię wyżej:
Literatkę czy malarkę?
Wyjaśnienie niżej.

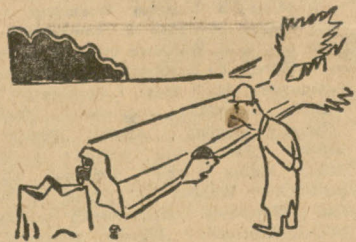
Sprawa chyba jest najprostsza,
Wybór całkiem krótki:
Ja na pierwszym miejscu stawiam
Literatkę... wódkę!

Histeryczka

Co tydzień atak szału zdrowy,
(I częściej też się nie raz zdarza)
Przysłowie stare sens ma nowy:
Histeria się powtarza.

Bridżistka

Gdy karty wieczór puszcza w ruch,
Z sukcesem grywa średnim,
Jak leży w brydżu — to bez dwóch,
Bez brydża — tylko z jednym.

Rys. St. Dymek

— Po raz ostatni pytam pana: czy
to pan wzywał pomocy?

PESYMISTA

— Jeśli dziewczyna nie wyjdzie
za mąż, to jej życie jest zmarnowane.
A jeśli wyjdzie...
— To dwa życia są zmarnowane!

SŁUSZNA UWAGA

— Ja uważam, że zezowatych nie
powinni brać do wojska.
— Dlaczego?
— Bo taki żołnierz nie może śmie-
ci spojrzeć prosto w oczy!

LEONARD SAKOWICZ

Wyborny dowcip

ubię dobre dowcipy. I cieszę
się, gdy ludzie je oceniają i
z zadowoleniem powtarzają
znajomym usłyszany zabawny „ka-
wał”.

Niektórzy obywatela celują w o-
powiadaniu dowcipów.

To też cieszą się szczególnym u-
znaniem znajomych.

Do tych zdolnych opowiadaczy
dowcipów należy Edzio.

Wczoraj, gdy wszedłem do ka-
wiarni, usłyszałem wesoły śmiech.
Przy stoliku siedziało dwóch panów
z żonami i nieociekany Edzio. Wszy-
scy pękali po prostu ze śmiechu.
Panowie śmiali się basem, ich żony
chichotały z pewnym zażenowaniem,
a Edzio rżał z uciechy, powtarzając
co chwila:

— A co, dobre? Świetne, prawda?
Gdy mnie ujrzał, pan Adam za-
wołał?

— Prosimy, panie Leonardzie!
Właśnie pan Edward opowiedział
znakomity kawał.

— Wyborny! — wtrącił pan Lud-
wik.

— Że też pan zawsze coś nowego
wymyśli! — dodała pani Ewa.

— To nie mój — sprostował pa-
ni Edzio.

— Wszystko jedno, ale pyszny!
— Istna kopalnia! — zawołał pan
Ludwik. — Niech-że pan opowie
ten dowcip panu Leonardowi.

— Bardzo proszę. — zgodził się

skwapliwie Edzio. — Więc było tak.
Pewien jegomość wysłał żonę...

— Momenik! — przerwał mu pan
Adam — Może ja opowiem. Ten
dowcip można trochę poprawić.

— Jak to poprawić? — spytał ze
zgorszeniem Edzio. — W tej formie,
jak ja opowiadałem, jest doskonały.

— Nie przeczę, ale zanadto skon-
densowany.

— To jest właśnie zaleta dowci-
pu!

— No, nie będziemy się sprzeczali!
— machnął ręką pan Adam, wy-
rażnie urażony — Niech pan sobie
opowiada...

— Nie sobie, lecz panu Leonardowi
— mruknął Edzio i z niesma-
kiem odwrócił się plecami do pana
Adama. — Więc było tak. Pewien
facet wysłał żonę do Zakopanego...

— Przepraszam, w kwestii for-
malnej! — przerwał mu znów pan
Adam — Przed tym mówił pan, że
do Krynicy?

— To nie ważne! Idzie o to, że
w ogóle wysłał.

— Krynica i Zakopane, to wcale
nie to samo! W Krynicy jest inny
nastroj.

— Nie o to idzie. Grunt, że wy-
stał.

— Ee, jak pan zmienia, to już
tak zabawnie nie wyjdzie...

Edzio pobał i zagryzł wargi.

— Czy mam opowiedzieć? —
spytał ponuro.

MARIAN ZAŁUCKI

Dzieweczka i rzeczka

To wcale nie fraszka,
Znam pewną dziewczeczkę,
Sercowa to sprawa...
Cokolwiek rudawa.

Z rudawą dziewczeczką —
Że sekret wyjawię —
Codziennie ostatnio
Się kąpie w Rudawie...

Ktoś mógłby pomyśleć,
Że zbieżność ciekawa:
Rudawa dziewczeczka
I rzeczka Rudawa!...

Lecz jedno je różni
(Co stwierdzam, bom ścisły):
Że pierwsza — niestety! —
Nie wpada do Wisły...

Maz

— Czy ci nie wstyd, żeby sławny
kasiarz nie potrafił otworzyć głupiej
puszki z konserwami!

(„Ici Paris”)

RYSZARD BRUDZYŃSKI

Fraszka filatelistyczna

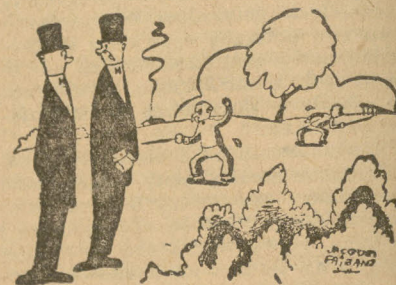
Zbieram znaczki i chcę bardzo
Mieć Trizonię już na mapie.
Będą znaczki, potem — kłapa,
A na koniec — znaczki w kłapiel

Rys. St. Dymek

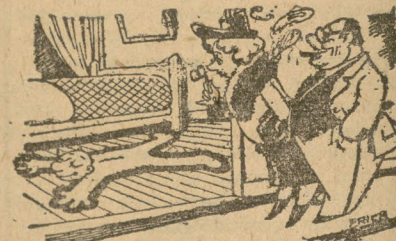
— To ma być „Burza na morzu”? A
gdzie są bałwany?

— Bałwany będą podziwiać...

— Widziałem wiele pojedynków, a
le jeszcze nigdy nie widziałem poje-
dynku takich krótkowidzów!...

(„Ici Paris”)

— Jaka oryginalna skóra, panie me-
cenasie!

— Pamiątkowa. Zdarłem ją z pierw-
szego klienta...

(„Ici Paris”)

OKAZJA

Pan Motylkiewicz niedawno poznał
pannę Zosię. Pewnego dnia powiedział:

— Mam w mieszkaniu przepiękny
zbiór znaczków pocztowych. Może
pani zechce obejrzeć!

— Ależ panie, co pan sobie myśli!
— woła panna Zosia. — Po prostu
nie mogę z oburzenia przyjść do sie-
bie!

— To świetnie się składa, bo ja
właśnie chciałbym, żeby pani przy-
szła do mnie!

— Proszę, gadaj pan! — wzruszył
ramionami pan Adam.

— Więc ten gość wysłał żonę do
Zakopanego, czy Krynicy — obo-
jętne.

— Wcale nie obojętne — szepnął
pan Adam do pani Kasi.

— Jeśli państwo będą mi prze-
szkadzali, to nigdy nie skończę! —
wybuchnął Edzio — Dowcip prze-
rywany traci na wartości.

— A kto panu przerywa? Ja
przecież już znam ten kawał. Będę
sobie rozmawiał z panią Kasią, a
pan niech opowiada.

— Więc proszę pana Zakopane
wysłał... O, do diabła! Już mi się
myli! Więc facet wysłał żonę. Naj-
obojętniejsze w świecie — dokąd.
Może w nieznane? Jednym słowem
— wysłał.

— He, he, jeśli w nieznane, to
już całkiem inny kawał! — powie-
dzieć pógłosem pan Adam —
Chcesz papierosa? — zwrócił się do
pana Ludwika.

— I zaraz po wyjściu z dworca —
kontynuował Edzio, bohatersko nie
zwracając uwagi na opinię pana
Adama — pomyślał sobie...

— Przepraszam, przed tym je-
szcze coś powiedział do swojej żo-
ny — przerwał z uśmiechem tym
razem pan Ludwik.

— To nie ma znaczenia. To był
tylko dodatek na marginesie. Tu
idzie o tak zwaną pointę!

— Dodatki mają duże znaczenie —
mruknął pan Adam, zapalając pa-
pierosa. — Ożywiają dowcip.

— Przecież pan jest zwolennikiem
skondensowanych dowcipów, tak

przynajmniej pan twierdzi! — bro-
nił się Edzio.

— Tak, ale nie należy opowiadać
telegraficznymi skrótami, bo cały
dowcip diabli wezmą.

Potem pan Adam zwrócił się do
pani Kasi:

— Może pani opowie? Bo pan Ed-
ward jakoś nie może wybrnąć?

— Ja? No, nie! Mnie nie wypada.
To trochę drastyczny dowcip!

— Wcale nie jest drastyczny.
Zresztą pikantne dowcipy są naj-
lepsze. Znam na przykład dowcip
o profesorze, który przez roztargnie-
nie przyszedł do lekarza chorób ko-
biecych...

— Zaraz. Chętnie posłuchamy,
lecz teraz ma głos pan Edward —
przerwał pan Ludwik.

— A, prawda. Niech więc opo-
wiada. Pół roku będzie pan opowia-
dał jeden głupi dowcip?

— Głupi?! No, skoro moje dow-
cipy są głupie, to przepraszam! Nie
będę opowiadał. Zresztą — śpieszę
się. Do widzenia, żegnaj państwu!

Podszedł, okropnie wzburzony.

Przez chwilę panowała cisza.

Wreszcie spytał nieśmiało:

— Więc jak to było ostatecznie
z tym jegomościem?

— Z którym? A, tym, któ-
ry wysłał żonę? Nic szczególnego.

Kretynski dowcip, opowiedziany
przez bałwana. Jestem pewny, że
pan zna ten dowcip, bo i mnie się
zdaje, że już go kiedyś słyszałem!

— Mnie też — dorzucił pan Lud-
wik. — Ale mniejsza z tym. No, co
słyszał, panie Leonardzie?

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia zł 120 — z odnoszeniem zł 170 — przez pocztę zł 135 — Konto Spółdz. Wyd. „Czytelnik”. Dział prenumeraty PKO IV-1632. Dział ogłoszeń PKO IV-111

Redaktor Naczelny: STANISŁAW WITOLD BALICKI

Adres Wydawnictwa i Redakcji: Kraków Wielopole 1. Centrala tel. 545-60, 61-62. Adres oddziału Redakcji w Warszawie: Daszyńskiego 14 i p. Telefon 879-37, 851-43 — Redaktor Naczelny przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki od 14—15. Sekretarz Redakcji codz. od 10—12 — Redakcja rękopisów nie zwraca. Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Państwowe Krakowskie Zakłady Graficzne, Kraków Wielopole 1. Tel. 55-306

M-458

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim Partiom Politycznym, Organizacjom, Urzędom, Kolegom i Znajomym, którzy wzięli udział w pogrzebie Sp.

Stanisław Olejarczyka

ta drogą składa serdeczne podziękowanie
Zarząd Związku Zawodowego
Prac. Sekcji Gazowej w Jasie
7490k

Wolna posady

MIEJSKIE Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące z prawnymi państwowymi w Łosicach, powiat siedlecki poszukuje nauczycieli następujących przedmiotów: język angielskiego z niemieckim, fizyki i chemii z biologią. Dwa dziesięć tysięcy. 7467k-3

KSIEGOWYCH do buchalterii magazynowej — metodą przebiegową poszukuje poważna instytucja. Oferty Dziennik Polski — Kraków „Nr. 23341”. 23341-2

DZIEWCZYNA samodzielna z dobrym gotowaniem do lat 35 potrzebna zaraz. Św. Marka 27, sklep. 23378-2

MAGAZYNIERA ORAZ POMOCNICZĄ SIŁĘ BUCHALTERYJNĄ poszukuje Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane, Rzeszów, ul. Szopena 30a. 23381-3

POTRZEBNA pomocnica domowa (bez prania). Kraków, ul. Kujawska 17, m. 7. 23385-2

Zarząd Miejski, Wydział Budowlany Oddział Budowli Miejskich w Krakowie

PRZETARG NIEOGRANICZONY

- 1) wykonanie pogrubienia izolacji rur parowych C. O. w bud. Muzeum Przemysłowego przy ul. Smoleńsk 9 w Krakowie.
- 2) wycieszczenie kotła wys. ciśnienia w Oczyszczalni Miejskiej przy ul. Nadwiślańskiej 4 w Krakowie.
- 3) remont kotłowni w Hali Targowej w Krakowie.
- 4) wykonanie i dostarczenie urządzenia dźwigowego dla pomostu reflektorowego na dużej scenie w Starym Teatrze w Krakowie.

Otwarcie ofert 10. VIII. 1948 r. godz. 12 w poł. Podkladki ofertowe można pobrać za opłatą w Wydziale Budowlanym — Oddział Budowli Miejskich pok. 239, II p., gdzie również można składać oferty w kopertach zalakowanych bez oznaczenia firmy, oddzielnie na poszczególne roboty.

Wadium w wysokości 2 proc. należy złożyć w Głównej Kase Miejskiej, a dowód dołączyć do oferty. Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo zmniejszenia lub zwiększenia robót, swobodny wybór oferenta względnie unieważnienie przetargu bez podania powodów. 7489k

Kraków, dnia 28. VII. 1948 r.

Polski Instytut Baneologiczny

KRAKÓW, AL. FOCHA Nr. 33 (obok Błoń)

stworzył

publiczną przychodnię leczniczą

Stosuje wodolecznictwo i borowinę. Ceny bardzo przystępne. Dojazd tramwajem Nr. 5 i 6 do ul. Komorowskiego lub Nr. 4 do Domu Akademickiego. — Lecznicza czynna od godz. 8 do 12 i po południu od godz. 3 do 7

ŚLEDZIE

szkockie Matties, wzgl. Matfulls beczki 115 kg netto po 20.200.— zł. łącznie z beczką loco Szczecin dostarcza

„REKIN” SZCZECIŃSKI HANDEL RYBNY, Sp. z o. o. Szczecin, Kolumbia 4 — Tel. 30-94.

Zjednoczenie Przemysłu Drzewnego

Okręgu Krakowsko-Sląskiego w Krakowie, Szpitalna 3
przyjmie zaraz:

- 1) 2 inspektorów administracyjno-finansowych,
- 2) 1 inspektora ruchu,
- 3) kalkulatorów technicznych,
- 4) planistów,
- 5) pracowników biurowych obznajomionych z przemysłem drzewnym.

Osobiste zgłoszenia wraz z życiorysem i świadectwami w Wydziale Personalnym II piętro. 7487k

Jaworznickie

Komunalne Kopalnie Węgla Sp. Akc.
ogłaszają rejestrację akcji

okazie emisji 1. XII. 1932. po zł. 500 w. n. w ustaw. terminie stosownie do Dekr. 3. II. 947. Dz. U. 22/88, za przedłożeniem org. akcji, dokum. umorzenia lub zaświadczenia depozytu z 2. Dekr.

w Akcyjnym Banku Hipotecznym
w Krakowie, Rynek Gł. 21.

Akcje niezarejestrowane, wzgl. niezgłoszone w tym samym terminie do umorzenia tracą moc prawną (art. 6 Dekr.)

CENTRALA RYBNA

ODDZIAŁ MORSKI W GDYNI

sprzeda większą ilość

BECZEK ŚLEDZIÓWEK

100 lit. remontowanych (typowych i nietypowych) oraz

skrzynki o wym. 84×51×31

Blizsze informacje:

w biurze Centrali Rybnej Oddział Morski w Gdyni,
ul. Hryniewickiego 12, Port Rybacki, pokój Nr. 23

7483k

D. D. T. — „APEX”

skuteczniejszy od amerykańskiego

Niszczący owady i robactwo

TĘPI radykalnie MUCHY

Całkowita gwarancja!!!

Do nabycia wszędzie.

Żądać tylko oryginalnego DDT-„APEX”

Wystrzegać się bezwartościowych naśladowców!

WYTW. CHEM. „APEX” Sp. z o. o.

Łódź, ul. Piotrkowska 171.

6957k-8

POTRZEBNA do docięć dzienną młodą przystojną, (lubiąca dzieci). Kraków — Friedleina 36/1. 23248

DYREKCJE Szkół Średnich w Radzynie Podlaskiej poszukują nauczyciela języka niemieckiego-angielskiego. Wynagrodzenie dobre. Zgłoszenia Państw. Gimnazjum Medyczne w Radzynie Podlaskiej. 7497k-3

PRYWATNE Liceum w Żolyni poszukuje matematyka-fizyka i romanisty ewentualnie z niemieckim. Warunki korzystne: 15 tysięcy i więcej. Mieszkanie zapewnione. Stacja kolejowa Łańcut. Dojazd autobusem. Zgłoszenia: Dyrekcja Liceum Żolynia. 7496k

NAUCZYCIELE, nauczycielki rolnictwa, gotowania, szycia i przedmiotów ogólnych potrzebni do szkół rolniczych w powiecie żywieckim. Wykształcenie: minimum średnie. Zgłoszenia: Inspektorat Oświaty Rolniczej, Żywiec. 7494k

MEYNSKI pracownik potrzebny zaraz. Miły Kraków, Białopiękna 4. 23403

DZIEWCZYNA ucznia do wszystkiego przyjmie zaraz. Kraków, Starowiślna 52/10. 23408

Posad poszukują

LESNICZY państwowy, średnie wykształcenie, poważny dobry administrator i organizator przyjmie pracę w innej branży przedsiębiorstwa prywatnego. Dziennik Polski „Nr. 2386a”. 23403

SEKRETARKA rutynowa (maszynopismo), poważne referencje, zmiany posadę. „WSPÓLNOTA”, plac Wszystkich Świętych 8 pod „264”. 2339-2

NAUCZYCIELKA - wychowawczyni, języki, opieka, gospodarstwo szkiełki pracy. Oferty Dziennik Polski „Nr. 23214”. 23403

MŁODA, inteligentna panna szuka posady maszynistki. Zgłoszenia Dziennik Polski, Kraków „Nr. 23357”. 23403

FARMACEUTA z praktyką apteczną obejmuje zaraz pracę w laboratorium. Dziennik Polski „Nr. 23365”. 23403

SAMOTNA, inteligentna, solidna, dobrej prezencji szuka jakiegokolwiek pracy. Kraków, Dziennik Polski „Nr. 23398”. 23403

KANCELISTA, rachmistrz — młody przyjmie też pracę fizyczną. Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23268”. 23403

POSZUKUJE pracy biurowej po południu i udziałem lekcji języków. Wincentego Pola 7, Pomorska. 23281

Kupno

WANILINĘ stale kupuje — **STROJWAŚ**, Kraków. KAPUCYŃSKA 3. 6920k-9

MASZYNĘ DO DODAWANIA stan nienagany, zakupi — Centrala Przemysłu Ludowego Kraków, Rynek Główny 6, m. 12. 7412k-2

BRILANTY-DIAMENTY, spalone, matowe, zniszczone kupuje. Dobrze płać. Zgłaszam się na miejscu. Zgłoszenia RSW „PRASA”, Kraków — Starowiślna 4. 7453k-2

KUPIMY parcelę 1200 m² u zbrojonej, najchętniej narożnik. Oferty z opisem i ceną Biuro Ogłoszeń „PAR”, Kraków, Rynek 46 — dla „1205”. 7455k-3

SREBRO i złoto połamane kupuje „Czas” — Kraków, Starowiślna 10. 23129-5

PAŃSTWOWE Przedsiębiorstwo Budowlane, Kraków, ul. Długa 3, kupi auto osobowe w bardzo dobrym stanie. 23372-2

KUPIMY Epidiaszk szkolny, szafę trójdzielną, czterodzielną, maszynę elektryczną do robienia lodów, radioaparat 3-4 lampowy, główkę maszynę Sintera. „Centrokommis”, Kraków, Grodzka 9. 23263-2

MŁOTKI pneumatyczne — Kompresory, narzędzia, wały, gietki kupi: Biuro Techniczne, Butyniec, Kraków, Biskupia 12. 23231

LEKARZ kupi domek z ogródkiem 1-2 rodzinny, wolny okolica Dębni, Salwatora, Bronowice dojazd tramwajem. Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23838”. 23263-2

MEYNEK SLIMAKOWY do przemian twardych wosków oraz WENTYLATORKI elektryczne, okienne kupię telefon 599-16. 23242-3

KUPIE willę kilkopokojową w Krakowie tylko w centrum dzielnic willowych. — Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23280”. 23280-2

Sprzedaż

SPRZEDAM gater, większy typ wraz z przynależnościami. Wojciech Kwolek, Komorno — Wyższa, powiat Krasno. 2377a-2

WYTWÓRNI Konfekcji, galanterii damskiej ze sklepem Zakopane, czynna — wyrobionej marki do odstąpienia z powodu choroby. Oferty „Czytelnik”, Zakopane pod „200”. 2381a

PIANINA, fortepiany **TANIA WYSPRZEDAŻ POSEZONOWA** — Spółdz. Muzyczna „TON”, Kraków, Grodzka 40, tamże strojenia, remonty, transporty. 6995k-8

SPRZEDAM całkowite urządzenie wytwórni lemoniady. Cena 200 Włochy k/Warszawy. Zymierskiego 24 — 1. Gronowit. 6999k-14

MATERIAŁY ELEKTRYCZNE przewody, rury, osprzet instalacyjny, armatury, lampy, grzejniki. Opony samochodowe poleca najtaniej — firma Sokolnicki i Wiśniewski, Kraków, Grodzka 28. Tel. 541-93. Na prowincję wysyłamy za zaliczeniem. 7247k-3

SPRZEDAJEMY Tania nowoczesne maszyny do pisania, liczenia, oraz małe kinoaparaty — „Skład Maszyn” Kraków, św. Krzyża 7, tel. 539-30. 7441k-5

ASTRO-GRAFOLOGINI przybyła na krótki czas. Przeprowadza z pisma i fotografii. Godz. przyjęć 10-13 i 15-18. Kraków, ul. Krowoderska 6/23 (w podwórku, parter). 7470k-2

ZEGAREK sprawdzony i wyregulowany kupisz najtaniej w firmie „El-Wu”, Kraków, Floriańska 25. 22542-7

SACHARYNE pastylkową — sprosowaną, kryształową dostarcza odroźnie Edward Kosowski, Skład Komisyjny, Bielsko, Sołna 10. 23048-6

SPRZEDAM jadalnię, szafę kombinowaną, szafę trójdzielną, tapczany oraz przyjmuję zamówienia. — Wiadomość Kraków, św. Gertrudy 14 — Tapicer. 23190-4

TAPCZANY, otomany, materace, fotele do spania poleca tapicer, Kraków, Krowoderska 29. 23196-3

PIANINO krzyżowe, pancerne tanio sprzedam. Starowiślna 75/2. 23207-2

RADIO czterozakresowe, stabilne, oczko sprzedam tanio. **BATORO** 19/5. 23394-2

NOWOCZESNA lada z konserwatorem na łożu urządzenie sklepowe do epizodowania. Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23209”. 23371-2

SPRZEDAM Moto-rower oryginalny o sile 60 cm w dobrym stanie. — Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23279”. 23279-2

CIĄGNIK „Miag” — silnik Ford BB, 2 przyczepki 5 tonowe do sprzedania. Oferty Dziennik Polski „Nr. 23244”. 23244-2

MASZYNA SINGERA, rymska, szpagatowa oraz 2 opony 650×17, 600×19 do sprzedania. Kordeckiego 7/7. 23248

LODOWKĘ elektryczną — sprzedam. Długa 17/16, Ofcyny. Godz. 15-18. 23250-2

SPRZEDAM pracownię ślusarską nastawioną na masową produkcję lub przyjmuję wspólnika. — Zgłoszenia: „WSPÓLNOTA”, Pl. Wszystkich Świętych 8 dla „571”. 23252

LODOWKĘ elektryczną domową, kuchenkę elektryczną z piekarnikiem sprzedam. Długa 21/4. 23253

WALIZKĘ skózaną, sypanie okazynie sprzedam. — Kraków, Łobzowska 6. Salon obrazów. 23254

KOMPRESOR elektryczny wprost do siód prądu zmiennego 220 volt dwufazowy — turbiny z małym zbiornikiem, nowy, przenośny wraz rozpryskiwaczem nadający się do lakierowania, malowania wszelkich przedmiotów sprzedam „Centrokommis”, Kraków, Grodzka 9. 23255-2

TAPCZANY, łóżka poławowe, koldry poleca sklep Kraków, Floriańska 26. 23256

KAJAKI przedwojenne wymagające małej naprawy do sprzedania. Zgłoszenia Kraków-Dębni, Tyniecka Bożna 7, między 16-18 po południu. 23257-2

SYPIALNIE, szafy trójdzielne, kombinowane, tapczany, jadalnię sprzedam. — Starowiślna 35 w steni na prawo. 23260-10

MASZYNĘ z długim wałkiem i biurowe okazynie sprzedam Stanisław Janas, Kraków, św. Tomasza 21. 23262-2

SAMOCZÓD osobowy Opel Olympia do sprzedania. Kraków, ul. Czarnowiejska 6, w godzinach od 8-12, 16-18. 23409-2

BILARD „Teba” okazynie sprzedam. Bar „AS”, Kraków, św. Sebastiana 26. 23235

RADIO KURTING super dwa głośniki, 11 lamp, nadający się do pensjonatów, świetlic — lokal — można założyć kółko głośników okazynie do sprzedania. Rabka Podhalańska, dom Dubrowskiego. 23234

WEENIANE odpadki sprzedam Tkalnia, Kraków, Pedzichów 11. I. p. 7503k-3

DKW 4-cylindrowa w bardzo dobrym stanie — okazynie sprzedam. Telefon 507-69. 7505k-2

OKAZYJNIE SPRZEDAM samochód osobowy, 4-cylindrowy, rejestrowany, dobry, na chłodzie, druga karoseria — kompletne dwa silniki, jeden p. generalce i wiele innych części zapasowych — 390,000 zł. Szybkie zgłoszenia „PAR”, Kraków, Rynek 46, dla „2499”. 7508k-2

PIANINA, fortepiany sprzedam — kupno — zamiana — **SMOLARSKA**, Kraków, SEAWKOWSKA 4. 23282

Sprzedaż nieruchomości

PARCELE 230 sążni wydzieloną (Królów Jadwigi) sprzeda **KULCZYK** Karol, Kraków, Basztowa 10/1. 23072-3

SPRZEDAM 6 morgów ziemi w Koblerynie, przy Zakrzówku, 7 morgów w Gorzycach przy Koczynowie, 12 morgów w Południku. Wiadomość **KLIMCZAK**, Kraków, Sienna 7. 23112-2

SPRZEDAM okazynie dom jednopiętrowy z ogrodem owocowym 220 sążni w cenie milion zł. Wiadomość Rakowice, ulica Kłiny 124. 23183

SPRZEDAM willę z ogrodem w Istebnej (Stok Kubalonki) Śląsk Cieszyński, willę jednorodzinną we Wróblewiczach koło Szwosowic z ogrodem. — Wiadomość **KLIMCZAK**, Kraków, Sienna 7. 23113-2

KAMIEŃCĘ komfortową — nowoczesną przy Lea sprzedam. Dziennik Polski „Nr. 23399”. 23399-2

DOMEK jednorodzinny, ogródek, po kupnie wolny — Miła parowa, zabudowania gospodarcze, tartak, piękna okolica. Kilka kamienie komfortowych — okazynie sprzeda „Przyszłość”, Kraków, Bracka 6/6. 23264

KAMIEŃCĘ nową, komfortową, garaż, wolne mieszkanie **WYBIKOWIE** sprzeda Najstarsze Biuro **SZACHOWSKA**, Kraków, Jagiellońska 10. 23371-2

WILLĘ komfortową (Urzędniczą), kamienicę trzypiętrową, czteropiętrową, komfortową, połowy kamienic z mieszkaniami sprzeda Najstarsze Biuro **SZACHOWSKA** Kraków, Jagiellońska 10. 23272

PIĘKNĄ willę jednorodzinną, komfortową, wolną z morgowym ogrodem owocowym i 2 morgi pola, Skawina. Dom nowy, 3 ubikacje, 212 sążni ogrodu, wolny — Zabierzów. — Poławie domu drewnianego, 150 sążni ogrodu, Borek sprzedam Grzywacz — Kraków, Dąbrowskiego 4. 23277

SPRZEDAM willę w Rabce, 6 pokojową, komfortową — z małym ogrodem w dobrym punkcie. Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23278”. 23278-2

POSZUKUJE sklepu frontowego tylko w śródmieściu. Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23169”. 23169-3

POSZUKUJE pokoju z umeblowaniem dla żony i córki. Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23393”. 23393-2

DWA pokoje, kuchnia, komfort, śródmieście zamienię na jeden pokój, kuchnię, komfort. Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23205”. 23205-2

ZAMIEŃCĘ dozorostwo w okolicy III mostu na pokój z kuchnią ewent. zwrot remontu. Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23219”. 23219-2

KTO ze szlachetnych ludzi odstąpi pokój inteligentnej, pracującej warszawiance. — Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23361”. 23361-2

MIESZKANIE trzypokojowe, komfortowe, słoneczne, III piętro okolica Karmelickiej zamienię na analogiczne lub dwupokojowe na pierwszym piętrze. — Koszt remontu zwrot. Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23363”. 23363-2

ZAMIEŃCĘ dwupokojowe — komfort św. Kingi na mniejsze, śródmieście. Dziennik Polski „Nr. 23367”. 23367-2

STRÓŻOSTWO, pokój kuchnię zamienię z powodu starości na pokój kuchnię w okolicy Hali Targowej. Dziennik Polski „Nr. 23400”. 23400-2

ZAMIEŃCĘ pokój frontowy z balkonem na pierwszym piętrze na pokój, kuchnię lub dwa pokoje z kuchnią. Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23237”. 23237-2

ZAMIEŃCĘ pokój kuchnię, superkomfort na pokój i kuchnię. Zgłoszenia Dziennik Polski „Nr. 23267”. 23267-2

MIESZKANIE pokój, kuchnię, przepokój, Salwator zamienię na 3 pokoje, kuchnię śródmieście. Warunki do omówienia. Zgłoszenia „Fortuna”, Stradom 16, telefon 569-26. 23240

POSZUKUJE pokoju z osobnym wejściem lub pojeżdż. Kł. Zgłoszenia do Dziennika Polskiego „Nr. 23406”. 23406-2

MIESZKANIA dwupokojowe, komfortowe dla lekarza poszukujemy. Zwrotymy remont. Kraków, Jagiellońska 10. **SZACHOWSKA**. 23269

POKOJ umeblowanych — solidnym Klientom poszukujemy. Także dla małżeństwa. Kraków, Jagiellońska 10. — **SZACHOWSKA**. 23270-2

LOKAL przemysłowy dwupokojowy, urządzenie telefon (Floriańska) wydzielony w Kraków, Jagiellońska 10. **SZACHOWSKA**. 23273

Różne

SZCZĘŚLIWY związek małżeński tylko za pośrednictwem znanej Koncesjonowanej Poznańskiej Agencji Matrymonialnej. Wysyłamy informacyjny „Biuletyn Matrymonialny”. Załączek trzy znaczki; Poznań, skrytka 226. 6921k-6

ZEGAREK naprawi dobrze — szybko **FACHOWIEC** — Kraków, Grodzka 60. 6994k-12

MASZYNY do szycia naprawia specjalista na miejscu. Zgłosz. pocztową, Kielecka 30. 23397-2

KASY otwiera Szczerkowski, Kraków-Podgórze — Dąbrowskiego 1, telefon 562-86. 22414-10

TKAMY szybko — artystycznie uszkodzoną garderobę — odnawiamy krawaty — „NAPRAWA”, Kraków, Szewska 17. 22694-12

NAPRAWIA bez śladu uszkodzoną garderobę jedynie Tkalnia Sztuczna — Kraków, Starowiślna 22. 23259-5

Wrocławska Redakcja
„Dziennika Polskiego”
ul. Jackowskiego 14
godz. 14-15, tel. 81-81

Zw. Zaw. Muzyków organizuje co piątek wielkie koncerty symfoniczne w Hali Ludowej, przeznaczając dochód na budowę Domu Muzyków.

W piątek, 30 lipca, odbyła się pierwsza wielka impreza tego cyklu z udziałem Ewy Bandrowskiej-Turskiej i orkiestry Filharmonii Wrocławskiej pod dyktando Kazimierza Wilkomirskiego.

Piątkowe koncerty będą niewątpliwie nie tylko wartościową „cegiełką” przyszłego Domu. Przyczynią się z pewnością do realizacji hasła „Kultura dla miast” widocznego w Hali Ludowej, która co piątek zamienia się w olbrzymią salę koncertową. (JK.)

Wicemarsz. Barcikowski na WZO

29 lipca w godzinach rannych przybył na WZO wicemarszałek Sejmu, Wacław Barcikowski. Powitał go zastępca komisarza Wystawy inż. Kula. Wicemarszałek zwiedził z wielkim zainteresowaniem wystawę „A” i „B”, stwierdzając, że jej wysoki poziom zawdzięcza się wyteżonej pracy robotników i inżynierów.

Każdy Polak powinien zwiedzić WZO, aby naocznie przekonać się o olbrzymich postępach, jakich dokonaliśmy w zagospodarowaniu Ziemi Odzyskanych — powiedział wicemarszałek.

30 lipca rano wicemarsz. Barcikowski opuścił Wrocław.

Wszyscy dziennikarze, członkowie Zw. Zaw. Dziennikarzy RP, przybywający spoza Wrocławia na WZO, proszeni są o zgłoszenie się w Biurze Propagandy WZO (Plac Solny 1).

KONKURS dla zwiedzających WZO

Redakcja „Dziennika Polskiego” ogłasza nieustający Konkurs na opis wrażeń z Wystawy Ziemi Odzyskanych. Udział w Konkursie mogą wziąć wszyscy Czytelnicy „Dziennika Polskiego”.

Opisy wrażeń z Wystawy Ziemi Odzyskanych i Wrocławia w dowolnej formie literackiej nie mogą przekraczać 150 wierszy druku. Termin przysyłania prac: od zaraz. Wyróżnione przez Redakcję prace będą drukowane w „Dzienniku Polskim” w czasie trwania Wystawy. Honorarium rytmiczne za drukowane prace wynosić będzie 3.000 złotych. Po zakończeniu druku wyróżnionych prac konkursowych, zbierze się powołany przez Redakcję Sąd Konkursowy, który przyzna trzy kolejne nagrody. (Skład Sądu Konkursowego i wysokość nagród będzie podana osobno).

Prace na konkurs należy nadsyłać pod adresem Redakcji: Kraków, ul. Wielopole 1 z napisem na pracy i na kopercie „Praca Konkursowa”. Prace podpisane pełnym imieniem i nazwiskiem powinny zawierać wyszczególnienie zawodów oraz dokładny adres autora.

Oczekujemy na prace i życzymy powodzenia.

GWIDON MIKLASZEWSKI

Ojciec i syn

KONKURS ESTETYKI WYSTAW W WROCŁAWIU

— Dlaczego, synku, dotykasz językiem wystawy?
— Bo powiedziałeś, że jest ze smakiem zrobiona!

CODZIENNA KRONIKA WYSTAWY ZIEM ODZYSKANYCH

Odra szumi po polsku

„Odra płynie węgiel”. Dział Pawilonu Czterech Kopuł poświęcony prapolskiej rzece Odrze łączy się niejako z Rotundą Węgla. Na czarnej ścianie węgla pięknym białym kontrastem spoczywa rzeźba art. rzeźbiarza Jarnuszkiewicza. Postać kobieca z dzbaniem, symbolizująca Odrę. Z dzbanu wypływa struga wody, wijąca się przez cały dział odrzańskich. Nad strugą — długa, sfalowana taśma ekranu, na którego kanwie umieszczono fotografie, dokumenty, powiększenia starych polskich monet i pieczęci słowiańskich książy, przedmioty świadczące o głębokiej kulturze tego obszaru Polski. Szczególną uwagę zwraca zadumana postać świętka, rzeźbiona w drzewie — kapitalny eksponat samorodnej twórczości rzeźbiarstwa. Tu też znajdujemy rozmieszczone stroje ludowe — i znaki rodła, znaki Związku Polaków w Niemczech.

Wzdłuż strugi umieszczono słupy kilometrowe: 100, 200, 300 km i tak dalej, aż do końca. Między nimi napisy oznaczające rozmieszczenie miast. W sali panuje przyjemny szarobłękitny zmierzch — atmosfera spokojnego piękna, kontrastująca z czarnym wstrząsającym groźną potęgą mrokiem Rotundy Węgla, z której tu przyszliśmy. Nie można nie zwrócić uwagi na artystę, z jakim rozwiązano projekty tych dwu działów — artystm rozumiejący odczucia widza.

W tej sali wyświetla się film — „Z biegiem Odry”, rzucony na ekran, umieszczony nawprost ściany węglowej.

Następna część tego działu ilustruje nierozdzielny związek ziem nad Odrą i Wisłą. „Na przechodnia spooglądaj tu oczy światków — te same co nad Wisłą i Wartą” — mówi na-

pis na ścianie. W dalszej części działu cztery ogromne mapy ilustrują rozwój niemieckiej ekspansji na wschód poczynając od czasów najdawniejszych. Nad mapami niemiecki sprzęt bojowy — od krzyżackiego miecza do karabinu maszynowego.

Osobny fragment działu odrzańskiego ilustruje zbliżenie polsko-czechos-

łu kościoła Marii Magdaleny we Wrocławiu.

Dział Odry jest doskonale opracowaną historią tego obszaru Polski, zilustrowaną bogato dokumentami i cyframi. Dział ten uczy o Odrze — rzece odzyskanej — uczy przekonująco, fantastycznym skrótem plastyki, narzuca zagadnienie Odry jako ca-

Ag. „Od A do Z” Fot. Węglowski

Plaskorzeźba w dziale „Odra” przedstawiająca herby Pomorza i Śląska.

jakie dokonuje się w ogromnej mierze za pośrednictwem tej pięknej rzeźki. Hasłem tej części jest „Odra zbliża dwa bratnie narody”. Tuż obok salka poświęcona Wrocławowi: prowadzi do niej oryginalna w pomysłach brama stanowiąca fotograficzną kopię porta-

łość idealnie zrozumiałą. Całość tego zagadnienia streszcza się w hasle, umieszczonym po lewej stronie — nad herbami dzielnic nadodrzańskich, Pomorza i Śląska. „Odra szumi po polsku”.

OLGIERD TERLECKI

Wrocław w skrócie

Zgroza w kacie

Uniwersytet Wrocławski otwiera w sobotę wystawę, obrazującą dotychczasowe osiągnięcia uczelni. Pozwolono nam rzucić okiem na przygotowania do niej. Scianę i kąt jednej sali zajmuje Wydział Lekarski, pokazując szereg tablic z fotografiami. Cóż na nich widzimy? „Sądowo-lekarska sekcja zwłok” — głosi napis pod atrakcyjnym zdjęciem pocerniałego nieboszczyka. „Praca w prosektorium” — dwa zdjęcia z pokrajaniem w serki mózgiem na pierwszym planie. Dalej: „Wyluszczenie migdałków” — na zdjęciu widać dobrze, jak biednemu pacjentowi wytażają oczy.

Brr! Czy zamiast zwłok nie można było pokazać jakichś bobasków z kliniki położniczej albo uśmiechających się rekonwalescentów? „Memento mori” lepiej pozostawić OO. Kamedu-łom.

Śmieć — bo muszą

Wrocławskie tramwaje dobrze przygotowały się na wielkie dni Wystawy. W kierunku jej terenów chodzą gęsto świeżo odmalowane niebieskie wozy. Ale — jako że nie ma nic bez „ale” — zapomniano umieścić w wagonach tramwajowych — koszyków na zużyte bilety. Pasażerowie mają więc do wyboru dwie możliwości: albo śmiecić, albo założyć w kieszeni czy torebce kolekcję zużytych biletów — damiątek z WZO.

Ob. H. Brodaty

Mieszkańcy ulicy Henryka Brodatego otrzymują listy i nakazy płatnicze adresowane: ul. H. Brodatego.

Obywatelu H. Brodaty, czy spodziewałeś się kiedy, że tak brzydko o-betną wam wasze imię i pozostanie tylko broda?

Beduin we Wrocławiu

Wiele wrocławskich ulic nosi nazwy wielkich polskich uczonych. Ma też swoją ulicę znakomity językoznawca Baudouin de Courtenay, o którym nie trzeba chyba bliżej opowiadać. Otóż —

mając udać się na tę ulicę, dopytywa-łem się o nią długo, a bezskutecznie. Wreszcie znalazł się ktoś domyślny:

— Al Beduina Kulernogil! To czemu pan od razu tak nie mówił???

(g. s.)

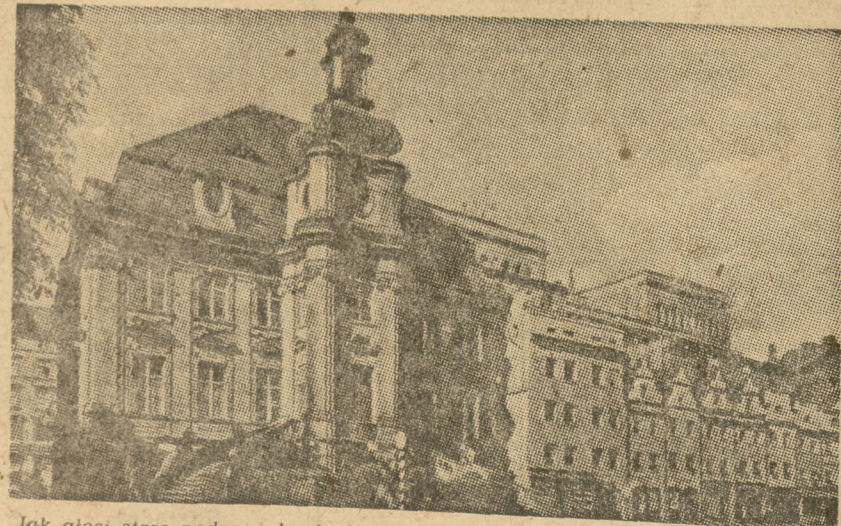
Bezpłatnie na WZO

KONKURS:

„Poznajemy Ziemię Odzyskaną”

Odgadując — na podstawie zamieszczonych w kolejnych numerach „Dziennika Polskiego” (od nr. 198) zdjęć — nazwy 30 miast Ziemi Odzyskanych, wygrać można główną nagrodę w konkursie „Poznajemy Ziemię Odzyskaną”: bezpłatny przejazd i pokrycie 3-dniowego pobytu we Wrocławiu w okresie WZO. Dokładne warunki konkursu znajdują się w numerach 198 (1237) — 201 naszego piśma.

Zdjęcie konkursowe Nr. 11

Jak głosi stare podanie, kiedy Henryk Brodaty wyruszał z miasta do walki z nadciągającymi w 1241 roku Tatarami, spadł na niego kamień z kościoła N. M. Panny. Miało to być złą wróżbą dla księcia. Istotnie, powstrzymanie hordy okupił on śmiercią. Po przypomnieniu tego podania można już z pewnością odgadnąć, w którym mieście znajduje się widoczny na zdjęciu ratusz.

Informator WZO

Godziny otwarcia Wystawy Z. O. 8—20, Wesole Miasteczko 8—24, pawilonu restauracyjnego 8—22.

Ceny biletów wstępu: normalne — 200 zł, za okazaniem legitymacji Zw. Zaw. — 150 zł, dla „wycieczek zbiorowych” — 100 zł, dla młodzieży szkolnej — 50 zł.

Na terenach „B” czynna jest przez cały dzień kolejka wokół terenów wystawowych.

Na terenach „A” i „B” czynne są urzędy pocztowe, załatwiająca wszelkie czynności listowe, telegraficzne i telefoniczne.

W pawilonie prostokątnym znajduje się ekspozycja PKO, załatwiająca wszelkie czynności bankowe.

W pawilonie prostokątnym urzęduje biuro zagubionych rzeczy.

IMPREZY

w sobotę 31 lipca

OPERA I TEATR: Opera Dolnośląska — godz. 19.30: „Sprzedana naręczona”. Smelny. Teatr Państwowy w sali Teatru Popularnego — godz. 19.30: „Fircyk w załotach”.

KINA: Śląsk, ul. Gen. Świerczewskiego 37. „Świat się śmieje” — g. 16, 18, 20. Warszawa, Fredry 16, „Postrach mór” — godz. 16, 18, 20. Scala, ul. Mikołajska 37; „Rozanna z siedmiu księżyców” — godz. 15.30, 17.45, 20. Polonia, ul. Zeromskiego 52, „Elwira Madigan” — godz. 16, 18, 20. Tęcza, ul. Kościuszki 141, „Wielkie życie” — godz. 16, 18, 20. Fama, ul. Psie Pole, „Wilki morskie” — godz. 16, 18, 20. Fotoplastikon wyświetla „Warszawę”, seanse od godz. 9—21.

MUZEUM: Muzeum Państwowe, Pl. Piaskowski — godz. 10—17.

WYSTAWY: godz. 12 „Ossolineum” otwiera przy ul. Szewskiej 37, wystawę rękopisów, starodruków, dyplomów i wydawnictw oraz wystawę „Dzieje języka polskiego na Śląsku”. W gmachu Uniwersytetu otwarcie wystawy dorobku wyższych uczelni Wrocławia.

Codziennie o godz. 5 na estradzie Pawilonu Wsi Polskiej Ludowej odbywają się występy zespołów regionalnych przybywających na WZO.

IMPREZY SPORTOWE

w sobotę 31 lipca

godz. 10: OM TUR (Ostrowiec) — IKS (Wrocław); Piast (Gliwice) — AZS (Warszawa);

godz. 16: Piast (Gliwice) — IKS (Wrocław); OM TUR (Ostrowiec) — AZS (Warszawa).

Zawody waterpolowe o wejście do ligi państwowej odbędą się w dniach 31 lipca — 2 sierpnia na stadionie olimpijskim im. Gen. Świerczewskiego.

1 sierpnia o godz. 17 odbędą się doroczne zawody kolarskie na torze w Poświętnem o puchar przechodni prezydenta miasta Wrocławia. W zawodach wezmą udział asy kolarstwa: Kuczak, Bek, Pletraszewski, Wyglenda i inni. Na zawody dojazd tramwajem nr 2 na Karłowice, następnie autobusem na tor.

Dnia 31 lipca i 1 sierpnia odbędą się igrzyska lekkoatletyczne Ziemi Odzyskanych z udziałem najlepszych zawodników Śląska, Szczecina, Opola, Wrocławia i Olstyna. Początek igrzysk w sobotę o godzinie 15.30. W niedzielę o godz. 10 i 16. Startują czołowi zawodnicy polscy: Buhl, Nowak, Krzyżanowski, Antczak i Kwiatkowski.

Sprawę biletów wstępu na imprezy sportowe w okresie Wystawy Ziemi Odzyskanych załatwia red. Ostrowski, Wrocław, „Słowo Polskie”, ul. Nowotki 13.